NĂM THỨ 29
Số 5224
Ngày thứ bảy
21 Mars 1936
Ngày 28 tháng hai (Thiếu)
NĂM BÍNH-TÝ

Lục tỉnh tân văn

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Bản báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của
Giải bài vở cho ông Lâm-văn-Ngợi

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN : 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt : LUCTINH — Dây thép nói : 283

Chủ-nhiệm : LÂM-VĂN-NGỢI
Thay mặt cho Báo-bản Pháp-Quốc
CONTINS INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số.... 0.04

Đề Võ Thị Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74), tăng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Quan Thông-đốc Rivoal đi kinh-lược miền mọi núi Bara

Sớm mai hôm qua, quan Thống-đốc đi kinh-lược miền mọi ở núi Bara cho đến giáp giới 8 xứ Cao-miên, Namkỳ và Trungkỳ.

Theo ngài có qui ông Gayet, Thanh-tra thuộc-địa, Barry, Thanh-tra chánh-trị, Boh và Marquis.

Trong lúc ngài đến Thudaumôt thì có hai quan chủ tỉnh Thudaumột và Biênhôa MM. Edouard và Butel đón rước ngài và cùng đi theo ngài.

Sau khi đến viếng công cuộc đắp đường trong lúc sau nầy làm hân hải cho được hoàn thành để thông thương mấy xứ mọi và miền mọi đã từng phục chánh phủ rồi thì quan Thống-đốc sẽ trở về Saigon trong đêm Chúa-nhựt.

CÙNG VÌ VỤ NƯỚC ĐỨC

Hội Quốc-liên muốn tha Y, mà Y làm bành không cầu

Dư luận nói hội Quốc-liên muốn bãi cuộc trừng phạt cho Ý, để Ý rảnh rang hiệp với các nước kết án Đức-quốc về tội xâm phạm điều-ước.

Nhưng chánh-phủ Ý lại nhơn dịp nầy lên mặt cao thượng. Họ đã truyền lịnh rằng hễ thấy hàng hóa các nước đã giới-phạt mình vào biên-giới thì bắt.

Làm khó dễ nhau chi vậy kìa ?

Kết quả cuộc thi thơ-ký thông-ngôn sở Cảnh-sát

Cuộc thi chọn thơ-ký thông-ngôn sở Cảnh-sát ngày 4 Février 1936 rồi, nay đã kết quả như sau đây :

0 thí-sanh trúng-tuyển

Vì không có vị nào được đúng số điểm nhỏ hơn hết chấm đậu nên đã trợt vỏ chuối hết.

Các nước đồng-minh ở Locarno đều lên án kết tội Đức-quốc

Đại-biểu của Đức cực lực phản-đối và đổ trách-nhậm cho Pháp

CÁC NƯỚC ĐỒNG-THINH KẾT ÁN ĐỨC

Chiều bữa qua Hội-đồng Q. L. đã đồng-thanh bỏ thăm quyết định rằng Đức đã xâm phạm điều-ước. Đức bỏ thăm chống lại nhưng là thăm của Đức không được kể, vì theo lệ thì Đức, Pháp và Bỉ là 3 nước đương kiện nhau nên không được bỏ thăm. Thăm của Pháp và của Bỉ cũng đều không được kể.

Trước khi nhóm Hội-đồng, các nước ký điều-ước Locarno đã bàn tính hiệp-ý nhau về việc xin Hội-đồng trừng phạt Đức sau khi đã tuyên-bố Đức xâm phạm điều-ước.

Ông Flandin tuyên-bố rằng các nước đều hoàn toàn hiệp ý, chỉ còn đợi cho nhà luật-học thảo tờ trình xong thì gởi cho các nước rồi đệ trình ra giữa Hội-đồng Q. L..

ĐẠI-BIỂU ĐỨC CỰC LỰC PHẢN ĐỐI

Trong một phiên nhóm ngăn ngủi, hội đồng Q. L. đã bỏ thăm tuyên bố Đức xâm phạm điều ước. Các nước đều bỏ thăm, chỉ có nước Chili không chịu bỏ thăm, còn nước Equateur thì không có đại biểu đi dự hội.

Sau khi bỏ thăm xong, ông Ribbentrop là đại biểu Đức tuyên bố không nhận lời quyết định của H. Q. L. và phản đối rất gắt, đổ lỗi cho nước Pháp phải chịu lãnh phần trách nhiệm về sự xé bỏ điều ước Locarno.

Ông nói rằng hội-đồng xử đoán bất công, nhưng rồi đây lịch sử sẽ làm cho chơn lý tỏ rõ, và lời xử đoán ấy không sao chống nổi với lịch sử.

Ông Flandin trả lời rằng mình đã cho H. Q. L. tùy ý nhứt định chớ không dám can - thiệp vào, nhưng đại biểu Đức đã can thiệp thì không lẽ mình làm thinh. Ông nói :

« Tôi phải tuyên bố tại đây là nơi dưới quyền của luật quốc tế rằng : không có người nào được quyền tự mình xử mình. Tôi xin nhắc lại lượt nữa cho hội-đồng nhớ rằng Pháp đã nghị xin tòa án trọng tài La Haye xử vụ rắc rối do Đức gây ra »

NGOẠI-TƯỞNG EDEN PHẢI PHỒ BÀY TẠI NGHỊ-VIỆN

Sẽ là chiều bữa thứ sáu đúng 3 giờ rưỡi thì Uỷ ban 15 nhóm hội, nhưng phải định lại.

Phiên nhóm của Hội-đồng Q. L. cũng phải triển kỳ; vì ngoại-tướng Eden là đại biểu Anh phải đi dự phiên nhóm của Hạ-nghị-viện để giải bày cho tướng-tân các cuộc bản-cãi tại Hội-đồng Q. L. vừa rồi.

ÔNG FLANDIN CỰ NG PHỒ BÀY TẠI NGHỊ-VIỆN PHÁP

Theo tin ở các chánh-giới thì Hội-đồng nội-các sẽ đồng thinh chấp-thuận các lời đề-nghị của ông Flandin ở Luân-đôn đem về. Thứ sáu bốm qua ông Flandin phải ra trước Hạ nghị-viện để bày giải về việc xử vụ Đức xâm-phạm điều ước. Có lẽ Nghị viện nhóm lần nầy là lần chót rồi thì nghị luôn cho đến kỳ tuyển-cử.

DƯ-LUẬN PHÁP LO SỢ

Đối với việc H. Q. L. kết án nước Đức tại Luân-đôn bữa qua, báo-giới Pháp bàn luận rất rộn ràng. Phần nhiều các báo đều nói rằng thế nào Đức cũng không nhận lời đề nghị của 4 cường-quốc ký điều ước Locarno, và bào nào cũng hô-nghị không biết rồi đây sẽ xảy ra gì lôi thôi nữa. Các báo phái hữu nói rằng muốn tự cứu thì bộ tham mưu Pháp và bộ tham-mưu Anh phải cọng tác cho thân - mật, mà quả thật hai bên đã bắt đầu tính việc cọng tác tại Luân-đôn rồi; và lại chánh-phủ Anh sẽ ráng sức làm cho Ý và Á đình-chiến lập-tức, và Ý cũng đã hứa rằng nếu H. Q. L. thôi việc giới - phạt thì Ý sẽ bằng lòng đình-chiến. (Tin nầy vừa thấy với tin đăng ở nơi khác nói H. Q. L. tính thôi giới-phạt Ý. Như vậy có lẽ việc Pháp, Ý và Anh toan thâu xếp vụ Ý-Á để rảnh tay đối phó với Đức sẽ thành sự thiệt nay mai.

Đông - Pháp trước nghị-viện Paris

Vấn-đề bớt lương và cử đại-biểu vào Thượng-nghị viện

Ủy-ban thuộc-địa vừa rồi nhóm họp đề xét nhiều vấn-đề quan-hệ đến thuộc-địa, như việc tuyển cử bớt lương, tháng thưởng...

Nói đến vấn-đề tuyển cử, nhứt là bàn về trường-hợp riêng cho thuộc-địa Ấn-độ, quan tổng trưởng Stern có tuyên-bố rằng các quan Toàn-quyền, các quan Thống-đốc đều phải hoàn-toàn trung-lập và kính nể ý muốn của dân.

Ông Outrey có hỏi về vấn-đề bớt lương quan-lại, thì ông Stern trả lời rằng khó lòng thiệt-hành khoản bớt lương 10% theo sắc lịnh ngày 16 Septembre 1935 lắm.

Đôn vì đạo sắc lịnh hưởng kỳ hạn tháng thưởng cho quan-lại thì ngài tuyên-bố rằng điều nầy sẽ thảo ra một đạo dự-luật đem ra Hạ-nghị viện bỏ thăm.

Đến vấn-đề cho nhiều thuộc-địa (trong đó có Đông-Pháp), thì quan tổng-trưởng thuộc-địa nói đó là một vấn-đề hệ-trọng phải để cho chánh-phủ quyết định. Nhưng đến lúc nào vấn-đề nầy đem ra hội-đồng nội-các thảo-luận, thì ngài sẽ hết sức bênh vực cho.

ĐOẠN TÌNH PHỤ-TỬ

Cha bóng con đi bán

Anh Lê-văn-Cang chuyên nghề xe kéo nuôi gia-quyến nhà ở Bình-Tây (Cholon).

Cái nghề làm ngựa người nầy hễ chơn có chạy thì bám mới có nhai, chỉ đủ độ nhựt có đâu dư để gánh gượm phòng cơn ương-yếu đặng.

Nghèo thêm mắc cái eo, vợ anh con non ngày non tháng đau rề rề hoài, hễ anh hốt thuốc cho vợ uống thì không tiền mua gạo, hễ mua gạo ăn no lòng thì vợ không thuốc men.

Khổ hết sức khổ, phần thì vợ không đủ sức cho con bú, đứa nhỏ khóc la quanh ngày.

Túng nước, anh Cang bèn bỏng con nên ở tháng đem bán cho 4-xẩm Dương-Lan 5 đồng bạc và làm giấy ký tên trước mặt cò bót.

Tội nghiệp anh cầm lo le 5 đồng, ngó con đăm đăm, một bước đi lại một bước ngừng... rượt đau đoài đoạn.

Phải Quấy

Ai mà có dè !

— Dời nầy thật khổ quá đi anh, tôi nói ra không lẽ mà anh em họ lại cười tôi. Nói cho cùng mà nghe, đều họ có cái lòng dạ hẹp hòi, không biết dung nhơn dung vật, nàm chi euối chỉ có chong mông chóc mỏ, hễ ai có làm lớ một tí tí gì là họ cười ; thì tôi cũng tha hồ cho họ cười ; có sức thì họ cười. Họ có giỏi lắm họ cười trong một hai giờ đồng hồ rồi họ cũng phải thôi, chớ không lẽ họ lại theo tôi mà cười hoài cho tới chết ! Phải vậy không anh ?

— Việc gì mà anh sợ họ cười dữ vậy ? Có việc gì thì anh cứ nói cho tôi nghe. đâu anh có không biết mà lớ một lầm hai đi nữa, cũng không đến đỗi gì, miễng là đừng có làm đều chi sang. danh phạm - nghĩa thì thôi ; việc gì mà anh phải ngăn trước đón sau như vậy kia chớ ?

— Có việc gì đâu cho tới cang-danh phạm-nghĩa lận ; có đều là mình mắc ở chòn thôn-quê, it hay đề bước tới kinh-thành là chỗ phiên ba đô-hội, rồi mình hóa ra người quê-ranq quê rít, hình như cái bc-mít mà phải bị chúng cười, mới là tức chớ !

Số là hôm nọ tôi mới lên tới Saigon, ở trọ nơi nhà một người anh em bạn cũ ; phần thì đã gần 30 năm tôi mới bước cần tới Saigon, phần thì lúc nầy trời nóng nực quá, cho nên ông bạn tôi mới rủ tôi đi dạo chơi ít vòng loanh quanh trong thành phố Saigon, trước là để xem thiên-hạ bán buôn, sau là để hứng lấy ngọn gió vào buổi trời chiều cho mát.

Nhơn đi qua một tiệm may đờ tây kia rất lớn, phía trong thì tôi thấy thợ may, dân-công cũng có. đờn bà cũng có, lớp thì may tay, lớp thì may máy, đông quá sức đông ; còn ở trước cửa tiệm thì có hai ba cô hình-dung tuyệt đẹp, da phấn má đào, môi son máy liễu, ăn mặc toàn là y-phục may theo kiểu tối tân ; nét mặt tươi cười, hình như đứng chực sẵn để đón mời khách vô tiệm may đó thì phải. Tôi có ý muốn hỏi mấy

Du-nhiên-Tử ký thuật.

(Coi tiếp trương sau)

THỜI-CUỘC VIỄN-ĐÔNG

Tưởng-giới-Thạch định thân-thiện với Nhựt, mà bọn người lùn toan chiếm cứ cả Hoa-nam Hoa-bắc

Quân cọng-sản Sơn-tây hoạt-động rất gắt

Shanghai 29 Mars. — Có tin ở Trường-xuân cho hay rằng bữa qua bộ tư-lịnh quân Nhựt ở Quan-đông đã phê-chuẩn kế-hoạch xâm lược Trung - Hoa của Thỗ - phỉ-Nguyên rồi. Theo kế-hoạch nầy thì quân Nhựt sẽ ra sức đánh phá phía bắc và phía nam nước Tàu một lượt.

Việc đánh phía bắc thì do quân đội Thiên-tân phụ trách còn việc đánh phía nam thì do quân-đội Đài-loan phụ trách.

Nhưng tình thân thiện giữa Nhựt và Tưởng-giới-Thạch vẫn khẩn khít

Viên đại-sứ Nhựt là Hữu Điền đã định 4 giờ chiều bữa nay đến hội diện với ông Ngoại - giao Tổng-trưởng Trương-Quân, rồi đến ngày mai sẽ đến yết-kiến Tưởng-giới - Thạch. Tối 20 Mars 1936 Tưởng - giới - Thạch thiết tiệc tiễn-biệt Hữu Điền, vì ông nầy sắp lên xe đi Thượng - hải để nhóm hội-nghị với 8 vị lãnh-sự Thiên-tân, Thanh-hải, Tế-nam, Hán-khẩu Quảng-đông, Hương-cảng và Phúc-châu.

Ngày 21 Mars Hữu - điền đo con đường Tân-phố mà ra Bắc để xem xét tình hình quân sự ở Hoa-bắc rồi mới về Nhựt lãnh chức ngoại giao Tổng-trưởng.

Quân Nhựt phái người đến hỏi thăm Diêm-tích Sơn

Có tin bào Tàu cho cho hay rằng, vừa rồi viên cơ-quan-trưởng Nhựt ở Tuy-viễn là Vũ-Sơn đến Thái-nguyên hiệp với viên cơ-quan-trưởng của Nhựt ở đây để đến yết kiến Diêm-tích-Sơn mà hỏi về tình hình đánh cọng-sản. Diêm-tích-Sơn phái viên tham mưu là Châu-Thụ thay mặt ra tiếp. Vũ-Sơn hỏi thăm quân cọng có ý muốn vào Tuy-viễn hay không thì Châu-Thụ trả lời rằng đều nầy không thể biết rõ được, nhưng đâu quân Cọng có đánh vào Tuy-viễn thì quân đội Sơn-tây cũng có thể đón đường lại được.

Sau khi đã từ giã ra về thì Vũ-Sơn liền đánh giây thép cho Da-Điền biết.

BỚT MÀ TÀ ?

Nó đón đường cướp xe kéo

Đêm vừa rồi, anh xa phu Phạm-văn-Khánh, 36 tuổi, ở làng Thanh mỹ-An (Giadịnh) kéo chiếc xe số 184 G. chở bộ hành lom khom chạy theo đường Chasseloup-Laubat.

Khi tới chỗ vắng vẻ, gần sở Thú, thình lình trong bóng tối nhảy ra một tên bợm chặn xe anh Khánh lại, rồi dẻ người hành khách giựt hết tiền.

Khánh chống cự lại bị tên gian hùng rút dao chém trong trương.

Tri hô lên, linh Cảnh-sát chạy đến thì bọn nó đã trốn mất rồi, anh Khánh được đến nhà thương băng bó.

Tin mừng

Chúng tôi lấy làm hân hạnh mà hay tin ông bạn Trần-long-Phụng, điều dưỡng nhứt hạng hữu lương Vinhlong, được Chánh-phủ ân-tứ tước hàm Trị-Huyện.

Chúng tôi xin trân trọng đổi lời mừng bạn và chúc cho bạn được nhiều sự may mắn về sau.

LÊ VIẾT-THANH,
TRƯƠNG-VĂN QUẾ,
NGUYỄN-VĂN ĐỨ,
NGUYỄN-HỮU-HỢI,
NGUYỄN-HỮU-TUẤT.

Mùa màn bắp đỏ

Có tin Cao-miên cho hay rằng mùa bắp năm nay bị thất bại rất nhiều nên mấy nhà nông phải lỗ lã, trong hai mùa nữa hy cũng chưa cất đầu nổi.

Mỗi năm, bắp trồng được 2 mùa, cuối mùa mưa và giữa mùa hạn, Bắp chịu đất bồi đái theo bờ sông bờ rạch hay trên mấy cù-lao và cốn nổi lúc nước giựt. bắp trồ con chăng rồi khô, bề đặng trong tháng Mars, bắp trái gom lại lột vỏ, cẹp ra hột, khởi bán từ nữa tháng Mars sắp về sau.

Nhưng năm nay, mưa trễ cho đến tháng Décembre và Janvier, vì vậy mà mùa bắp phải bị thất bại, không được bao nhiêu.

Mấy nhà xuất-cảng bắp tưởng mùa màn được trúng và sớm như các năm nên đã làm giao-kèo sang bắp trong ngày 15 Mars cho đến 15 Avril, còn thương-gia khách-trú chịu mua bắp chớ đến đúng kỳ hạn nhưng rồi cũng đành bộ tay thất lợi hẳn.

Số là giao-kèo đã làm trong tháng Décembre và Janvier, bắp giá $p.85 đến $p.50.

Rồi năm nay bắp ít, tất nhiên nông gia phải bán mắc, giá hơn $p.00 tại chỗ, vậy bắp chở đến Cholon, tính chung các sở-phí, bắp bán giá đến $p.50.

Vậy các thương-gia lớn bị lỗ lã rất nhiều, có lẽ nên kinh tế trong xứ không khéo phải trải qua một thời kỳ khó khăn nữa.

Mấy nhà buôn bán khách-trú xôn-xao rộn rịp, hễ gặp bắp thì mua hết nhưng cũng không làm sao cho đủ sở.

Đứng trước tình hình khó khăn nhiều ảnh-hưởng không tốt nầy, chánh-phủ nên kiếm phương sách đối phó, chăm chước thương-gia nhỏ.

Tình hình lúa gạo

Lúc sau nầy, ở đây chánh và nhà mấy mua lúa gạo khá nên giá được cầm không sụt.

Lúa xay ra gạo trộng và tốt giá 1$78 đến 1$78.

Gạo số 1 giá từ 2$60 đến 2$65

Bắp cũng con bán được, giá 2$15 đến 2$20.

CHUYỆN NGẮN

ĐỜI CÔ ĐỘC

« Anh Minh yêu dấu ơi !

Thu mảng xuân sang. Em lạnh-lùng thay chích bóng nơi cô phòng hiêu quạnh, tai em nghe tiếng dế ngâm sầu giọng vet rỉ tàm hồn em sáng té tái. Em ngẫm cảnh nhớ người lòng em tan nát, lệ sầu thảm bâu. Anh Minh ơi ! Em tưởng anh cùng em đặng nắm tay diêu dắt nhau trên bước đường lạc cảnh của đời dứa mảy xanh nay biết bao là lạc thú im diềm vui vẻ. Anh cùng em yêu nhau chỉ có hai hương hồn cùng quể tim em và anh rõ thấu nhau.

« Anh Minh ơi ! Em xác thân em ngẫm cảnh đời mất em nhìn vào cỏi xa xăm vô định tâm hồn em té tái lai lăng lệ tình xuân. Anh Minh ơi ! Thế từ đây lăng mây chia rẽ bạn, em vẻ vô cô phòng chích bóng tàng canh dựa cửa trông anh, em téch đặm bàng ngàn chịu đầu lao khổ xử lạ quê người thân cô độc dài dầu tuyệt nguyệt đạng xương đày gió. Anh Minh ơi ! Đời em thiếu anh còn chi lạc thú. Sầm Thương hai ngã chiếc nhạn lạc bầy, mịt mù tâm cả, dắt khách quê người ngán mây hết nội, anh có rỏ cho em đây ôm khối tình khóc hận với buổi xuân sang.

« Anh Minh ơi ! Em cầu chúc anh ở xứ người đăng mạnh và gặp nhưng đều may mắng phi thường

Người yêu anh
SANG

∴

Minh đọc suốt mảnh thư của Lang cô lòng tả tái chăng mới để mảnh thơ trên bàn viết. Minh ngồi trầm tư mạc tưởng, nhớ đến Lang là người cùng chăng đã nặng gánh cang thường, cùng nhau bên sầu sông nổi, ung đốc tình sao thượng vào quả tim. Minh kéo học tủ lấy giấy viết thơ cho Lang.

« Em Lang yêu dấu,

« Em Lang ơi ! Anh có dè đâu em yêu anh đến thế nầy. Anh chỉ tưởng anh đây phải khổ tâm với em. yêu em là sự hão huyền là đều mộng tưởng.

« Em Lang ơi ! Đêm đông lạnh lùng cho anh chiếc thân cô quả sớm sở chiều tân gian-nan lữ-thứ ôm khối thâm tình tiết bước ra đi, muốn đặm xa xâm, tai anh nghe tiếng nhạn rên sương như gợi lòng anh tan tác. Em Lang ơi ! Đời anh là đời phiêu-lưu bèo vạt, chiều đất mảng trời nhưng anh chẳng ngã lòng nào chí. Anh mạnh bao phấn đầu với mủi tân khổ mãi. Em Lang ơi ! Hy vọng anh còn dài. dầu gặp lúc thiên lao vạn khổ với buổi trần ai anh cũng hoạt động phấn đầu vào đến ngày anh đoạt được mục đích của anh.

« Em Lang ơi ! Anh xin gặt bút.

Người yêu em Minh.

∴

Bốn năm vừa qua cũng buổi chiều xuân Minh thơ thẩn nơi bờ biển Rạchgiá đoái ra khơi cánh buồm ngư phủ lập loáng, vòng thái dương gật đạng tây đài, Minh tính cờ gặp Lang đang năm tay Hùng đi dọc theo con đường trải đá xuống mé biển Rạchgiá, cập uyên ương hứng cảnh chiều xuân lấy làm thỏa thích lắm.

Minh nhìn Lang nghẹn ngào đoanh trông cảm lệ.

Vạn vật lúc nầy dường như chia sầu cùng Minh. Tâm hồn Minh tan nát, phương phất vào cõi hư không vô định.

Ở Lang đã có chồng giàu sang cùng Hùng nên câu phu xướng phù tùy Còn ta phải đi, đi cho xa Lang để cho Lang đặng chung hưởng lạc thú trong gia đình với người yêu của Lang.

TRẦN-NGỌC-THANH.

TIN trong nước

SAIGON

BA VỤ XE CỘ ĐỤNG NHAU

Ngày 19 Mars lối 4 giờ 50 chiều tại ngã tư đường Paul Blanchy và Legraud đ. la Liraye, hai chiếc xe hơi đụng nhau.

Một chiếc số C. B 462 của bà Trương thị Chi nhà ở đường hẻm bót linh Chợlớn do sớp phơ Trương-văn-Tung cầm tay bánh, chiếc kia số C. G 208 của Ng-văn-Nhân ở đường d'Espagne

Người ngồi trên xe vô hại, chiếc xe C. B. 462 bị hư hao chút đinh.

Hai bên đã điều đình với nhau xong rồi

∴

Cũng trong ngày ấy, lối 8 giờ 45 chiều tại góc đường Legrand de la Liraye và đại lộ Albert 1er chiếc xe hơi số C. F. 559 do M. B. ủi phải chiếc xe máy của một cậu nhỏ cởi ở đường Rousseau số 2 xe máy ngã hư vẹo hết, cậu nhỏ té bò càng trầy trụa mình mẩy.

Cô bót có đến nơi làm ăng-kết.

∴

Cũng ngày ấy, lối 8 giờ 45 tối, tại góc đường Chaigneau và Ohier, hai chiếc xe đụng nhau chiếc xe hơi số C. 6492 do M. H. giúp hãng. Electricité - Auto số 148 đường Pellerin và chiếc xe kéo số 272 do tên Lê-Thân kéo nhà ở đường Frère-Louis

Tưởng xe hơi đụng xe kéo thì không sao, lại rủi cô Lê-thị-Be, ở đường Ohier ngồi trên xe kéo bị quăn xuống đất, có thương tích nơi tay trái

Vụ nầy còn đang làm ăng-kết

∴

NỒI SỐT-DẺ NẤU NHỰA PHÁT CHÁY

Sớm mai hôm qua, lối 9 giờ rưỡi, nhơn dân ở Saigon lấy làm xôn xao vì thấy xe sở lửa chạy rần rộ bộp kèn «ti-te» không ngớt.

Chừng hỏi lại mới hay rằng cái nồi sốt-dẻ nấu nhựa tráng đường để chỗ khoản trống góc đường Testard và Pellerin phát cháy bừng bừng.

Nhiều thùng nhựa để gần cũng bị cháy hư hết, sở chữa lửa đem vòi rồng tới kịp chữa tắt lửa.

May đa, lửa cháy chỗ trống trái, nếu gần nhà cửa, chắc không khỏi xảy ra hỏa hoạn to

Namkỳ

THÍCH CHƠI ĐỒNG HỒ

Thầy Lê-ngọc-Toan, thơ-ký sở Bưu-điện nhà số 73 bis bis, đường hẻm Léon Combes hôm kia, đến bót cho ông cò hay rằng hồi hôm có khách qui đến viếng nhà thầy một cách lạ lùng, không vào cửa cái nhẻ leo tường vào nhà thầy.

Khách qui nầy có lẽ là một vị thích chơi đồng hồ nên mượn luôn của thầy 1 cái đồng hồ trái quit bằng bạc hiệu Vulcaine đáng giá 40 đồng, 1 cái đồng hồ reo hiệu «Yaz» đáng giá 14 đồng, và lấy bồ túi 1110 nữa.

∴

CHOLON

BỘI MỘT LẦN 2.000 CÁI BAO

Chủ khách Vương-Ngọc, dân Phước-kiến, chuyên mua đồ cũ đạo ở đường hẻm qual Bonnard, hôm nọ vào nhà máy «Nhuận-Đức», đội một lần tới 2 ngàn cái bao bố không, đáng giá 240 đồng bạc.

Chủ nhà máy thấy Vương Ngọc mạnh như thế khen ngợi vô cùng và còn dắc khách đến bót để ông cò chim nhận rồi phúc bẩm cho tòa hay

Thôi, sức mạnh như vậy làm công chuyện cho Nhà nước sẵn cơm ăn, sẵn áo bận.

∴

BÊNTRE

TỪ THI TRÔI THEO GIÒNG NƯỚC

Sáng ngày thứ ba rồi, gần nhà nghỉ đêm dựa mé rạch, có một cái tử thi trôi lều bều trên mặt nước rồi tấp vào đó.

Người ta cáo báo với nhà chuyên trách được bẩm cho nơi làm biên bản.

Người bạc phước nầy là dân ông tuổi lối lối hai mươi, đầu hớt chải, bận quần áo đen, lục soát trong mình thấy chẳng có giấy tờ chi nên không rõ cản cước tên họ của người chết đây là gì.

Nhà chuyên trách cho vớt tử-thi lên và cho chở vào nhà thương để quan thầy khám nghiệm. Thầy không có vết tích khả nghi nên quan trên cho phép chôn cất.

Nhớ mua giấy số Đông-pháp xổ vào ngày 11 Juillet tới đây.

Mỗi số 1 đồng.

BIÊNHOA

MỘT TRẬN GIẶC GHEN

Ngày 17 Mars rồi tại Châu-thành Biênhòa có xảy ra một trận giặc giữa hai người đàn bà để tranh cúp như sau nầy:

Nguyễn anh M. và vợ là thị Lâu quản làng Tân-phong ăn ở với nhau cùng đã mấy năm sanh được một mặc con. Tưởng từ đấy nhờ hồn máu ấy mà hai người kết chặc thêm nghĩa chiều chân, ai dè lòng người hay đổi đổi, ăn một món hoài rồi bắt chán bắt nhàm, anh M. bỏ bánh hạnh-nhơn sang ăn bánh thừng, lạ miệng. Mà quả vậy lúc sau nầy M. đang điều với một người tình mới là cô Năm bánh thừng, rồi bỏ bê vợ mình là thị Lâu.

Hôm vừa rồi, thị Lâu ra chợ mua đồ thì gặp cô Năm. Năm bánh thừng nhẻ trở lại ghen với thị Lâu, nói mỉa mai, đon ren, đắng như bồ hòn, cay như ớt hiểm, khắc hằng với mùi bánh thừng.

Thị Lâu dằng không được mới trở lại hỏi, thế rồi hai bên ban đầu còn «mùi» nhau bằng lời, sau cấu xé cần rút nhau ầm-ách kịch liệt.

Nhờ có người ta can thiệp chuyện mới êm, ai về nhà nấy

Cô Năm không chịu thua bèn viện ra tướng để rờ-quân (revanche) thì bên kia thị Lâu nghe vậy cũng lật đật treo miễn chiến bài để chọn thắng rủa cái.

Đâu đó sắp đặt xong, binh của thị Lâu gồm có 10 viên nữ tướng do đại-nguyên soái là thị Nhành điều khiển. Tế cờ xong, rần rộ kéo đến nhà cô Năm Bánh Thừng, nhưng không dám đánh chiến trống sợ Cò bắt.

Bên cô Năm thì viện được 3 sư nữ phải thân Bạch-mi ở Saigon lên, phép phủ đầy bụng đầy mạch máu.

Binh của thị Lâu đến nơi khêu chiến thì trong nhà cô Năm xông ra một sư-nữ, nai nịch gọn gàn, khai tên họ nhau rồi. đại-nguyên-soái ra lịnh xua binh thẳng xuống dồc tòa án rập chiến.

Rủi mấy đứa nhỏ hảo kỳ chạy theo xem cười sảng sặt làm cho mất vẻ oai khi của trận giặc nầy đi.

Không hiểu ông cò Biênhòa nhờ ai phi báo mà đến trận địa kịp lúc ông thay mặt cho hội Quốc-liên mới nói bọn về bót.

Trong lúc ấy có một nữ tướng phe thị Lâu lén trao cho anh Kẻ một con dao nhỏ để giấu, rủi sao ông Cò thấy thường cho một bạt tai chúi lủi.

Vẻ bót ông Cò xét hỏi phạt hai bên mỗi người 1320, nhưng xét vì cô Năm Bánh Thừng chủ mưu trước nên dạy cô phải chịu tiền phạt ấy.

Ba đồ đệ thân Bạch-mi kia thì ông hòa bùa gởi tuốc lên nhà thương. Quan Đốc-tơ chiều kiến hiểu vì thấy gốc vì trùng lền nghiền nên nhốt một cô ở lại chuyên trị cho bớt sát khí, để tránh đều tai hại cho nhơn-dân.

DÂY ĐÁNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây bằng [illegible] cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ cả vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thư liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

Toa thuốc trị bịnh dịch hạch

Lúc nầy khi trời độc địa nghe đâu đã có một hai chỗ lại sanh bịnh dịch hạch mà hao người ta cũng bộn.

Chúng tôi mới tiếp được một cái toa thuốc để trị bịnh dịch hạch của ông Hội đồng Truyền-khắc Nương gởi đến thì ông tôi rất hoan nghinh và đăng liền vào đây để hiến cho anh em, xin hãy coi theo đây rồi kiếm cho đủ các thứ dược liệu nấu ra cho sẵn để dành trong nhà, hoặc có người nào rủi ro, mang lấy chứng bịnh hiểm nghèo, thì cho người ta mà làm phước: tưởng cũng là một đều ân đức đáng làm lắm vậy.

Toa thuốc nầy không những là chủ trị về một bịnh hạch mà thôi, nó lại còn có tài trị nhiều chứng bịnh độc khác nữa như: yết hầu, song ngư, ung-thư, u nhọt, vân. vân, đều trị được hết.

Xin coi toa thuốc dưới đây

Cỏ ướn châu (ướn trâu) một năm, rửa cho sạch,

Ở hiểm nhỏ trái một năm,

Tiên so một năm.

Ba món nầy bỏ chung vào cối đâm cho thiệt nát, thêm dầu mù-u vô, bắt lên lửa than riu riu, khuấy cho đều, để thêm vào một mớ sáp thiệt, xắt nhỏ, nấu độ chừng nửa giờ nhắt xuống.

Để dành trong nhà dùng mà hấp hạch (peste bubonique) cũng các thứ hạch khác rất thần hiệu.

Còn như các thứ ung-độc u-nhọt hay là hột xoài, hễ dùng thì rắt mau phả miệng. Nhứt răng sưng nóu, sưng phía trong mà thoa phía ngoài ngay chỗ sưng đó cũng đều công hiệu như thần; xin chớ khinh thường bỏ qua rất uổng.

Tại sao nên dùng

Savon VIỆT-NAM?

Hãng savon Việt-Nam ra đời đã được ba năm công chúng đều nhận thấy savon Việt Nam tốt hơn các thứ savon khác của Annam làm ra. Nhiều người nói rằng savon Việt-Nam còn tốt hơn savon Marseille là khác. Từ hai năm nay savon Việt-Nam đem qua bên Tây bán thì ở bên Tây ai ai đều gọi savon Việt-Nam là tốt hơn các thứ savon khác ở bên. Lòng nầy savon Việt Nam lại bán qua nhiều thuộc-địa Pháp như Madagascar và Réunion và [illegible] đều hoan nghinh savon Việt Nam. Tại sao mà savon Việt-Nam tốt như vậy? Ấy là tại mấy cớ sau nầy:

1° — Hãng savon Việt-Nam dùng toàn đồ thượng phẩm mà nấu savon như dầu, tách vấn vấn.

2° — Savon Việt-Nam phải nấu một tuần lễ mới thành savon và khi nấu rồi lọc lại lấy savon tinh ra (savon épuré) nên trong savon không còn tách (vật soude caust que) nó làm hư y phục, vàng y phục.

3° — Thợ savon Việt Nam toàn là người có học sách nấu bên Marseille.

4° Savon Việt-Nam nấu rồi để qua mới bào, nên savon thật cứng, giặt lâu bao còn mỏng cũng dùng được.

Tại những cớ nầy mà savon Việt-Nam tốt hơn các thứ savon khác.

Savon Việt-Nam nấu ông phu nhiều nên mới thành vật tốt, không phải như nhiều hiệu ở lấy dầu dừa với tách khuấy rồi là [illegible] giặt thành savon (ấy là savon sống) đem ra bán rồi quảng cáo rằng công tốt như savon Việt-Nam.

Phải coi chừng savon sống nầy, vì giặt sẽ hay đa tay và hư y phục, giặt rồi nhớt tay và thế nhớt là savon ấy bao hơn savon Việt-Nam nhiều lắm.

Xin đồng-bào có mua savon thì kiếm cho được savon Việt-Nam mà mua vì là một vật qui báu của nước nhà. Phải coi có chữ quốc-ngữ và chữ âu để hiệu savon Việt-Nam và có hình nữ sĩ savon Việt-Nam rõ ràng.

Hãng savon Việt-Nam dùng trên 250 thầy thợ, các ngài dùng savon Việt Nam là giúp ích cho đồng-bào đó.

Giá savon Việt-Nam cũng rẻ như mấy thứ khác, không mắc hơn mà lại ích lợi cho các ngài.

Nay kính cáo

Chủ hãng savon VIỆT-NAM

PHÒNG COI MẠCH
NGUYỄN-VĂN-KHẢI
Lương-y bổn quốc trị ngoại

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH:
Sớm mai.. de 7 h. à 10 h
Chiều ... de 15 h. à 18 h

30, Route provinciale 15
(Đầu cầu xe điện GIA-ĐỊNH)

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

DẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
Compagnie Optorg — ROBIN

DOCTEUR
NGUYỄN-VĂN-KIỂU
MÉDECIN DENTISTE
STOMATOLOGISTE DIPLOMÉ DE PARIS

Trị bịnh đau miệng và đau răng
SOUS-PROTHÈSE ORTHODONTIE
119, Boulevard Bonard (trước giờ lầu thứ nhất)
SAIGON

GIỜ KHÁN BỆNH:
Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ
Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ
Chủ nhựt và ngày lễ từ 9 giờ tới 12 giờ
Telephone: 388

Một phòng khán bịnh cho phụ-nữ

Chúng tôi lấy làm vui lòng mà hay rằng bà Lương-Y Tấn-Sĩ Henriette Bùi, tức là bà Trang-Sư Vương-quang Nhường mới mở phòng khán bịnh tại biệt xá đường Testard số nhà 26 (nhà cũ cản quan Chưởng Khế Mathieu ở góc đường Barbet và Testard sau Trường Bổn-Quốc (Collège Chasseloup Laubat) để chuyên về bịnh đàn-bà và thai sản.

Coi mạch thì xem ban từ 10 giờ rưỡi đến 12 giờ, con chiều thì từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.

Chúng tôi lấy làm mừng cho phụ nữ ta từ đây sẽ đặng một vị Y-Khoa Tấn-Sĩ đàn-bà, để săn sóc cho lúc đau ốm hoặc chỉ bảo cho trong việc thai nghén.

Ai có gần Bà Docteur Henriette Bùi thì biết bà là người tánh tình rất vui vẻ bất thiệp. Bà sẽ đem các tánh tốt ấy mà đối đãi với thân-chủ của Bà.

Đọc báo mà không đọc
Lối «MAI» Rue Bourdais
SAIGON
thật mất một dịp tốt để *tham-cứu văn-chương*, để am-hiểu những vấn đề *kinh-tế, xã-hội, chánh trị* đương làm sôi nổi dư-luận, thế-giới hiện thời
Văn hay, hình đẹp, chuyện vui
151 «MAI» Rue Bourdais Saigon
là một cơ quan đáng cho đồng-bào khuyến khích
Giá báo: 1 năm 5$ - Sáu tháng 2$00 - Ba tháng 1$50.
Thơ từ và tiền bạc xin gởi cho: M. Trần-văn Giáo, Quản lý

Samedi 21-3-36 — **TIỂU-THUYẾT số 263**

江湖劍俠

Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sát: dịch thuật.

Hồi thứ hai mươi chín

Thổ-địa-Miếu đắc đạo ngã thần
Nghĩa-trắng-Sơn học phép xem qui.

(Tiếp theo)

Hậu-Thành chạy lại cúi đầu, cung cung kính kính, lạy đủ 4 lạy. Ai ngờ là người ấy vùng đứng dậy né qua một bên mà nói rằng: «Lâm m rồi.» Tiếng nói vang rền như sấm nổ, làm cho Hậu-Thành giựt mình muốn té.

Cho đến Khánh-Thoại cũng kinh ngạt dị thường, trông thấy cái cử chỉ của người ấy mà phát sợ.

Còn người ấy lại ngước mặt lên trời, hình như thẫm thì vái vọn những đều chi vậy. một chập lâu rồi bước lại kéo Hậu-Thành dậy mà hỏi rằng: «người có nhìn biết ta chăng?»

Hậu-Thành nghe hỏi thì cười thầm rằng: «mình thuở nay chưa hề thấy ông ta lần nào, thì làm sao mà nhìn biết được.»

Trong lòng thì nghĩ như vậy, mà ngoài miệng lại đáp rằng: «có, tôi nhìn biết được.»

Người ấy vùng cười lớn lên rằng: «Ta cũng biết rồi, rằng ngươi nhìn biết được ta.»

Khánh-Thoại đứng gần một bên, thấy Hậu-Thành nói như vậy thì lấy làm kỳ quái, nhơn nghĩ thầm rằng: «Tại đứa kia! Thằng nhỏ nầy vừa mới đến Nam Kinh, sao nó lại nhìn biết được?» Bèn hỏi Hậu-Thành rằng: «Làm sao mà ngươi nhìn biết được?»

Hậu-Thành chưa kịp trả lời thì người ấy vùng nói lớn lên rằng: «Nhìn biết, nhìn biết, nếu chẳng phải oan gia thì cũng là đồi đầu.» Nói như vậy rồi lại ngó Hậu-Thành còn tay thì chỉ ngay vào mặt mình mà nói rằng: «Ta là Phương-chân-Tảo, sẽ thành toàn hiếu-đạ-cho ngươi ấy là một việc tốt, nhưng trừ chúng ta ba người ở trong phòng nầy: ngoài ra chẳng còn nên cho một người thứ tư nào nữa biết được nghe không. Và kể từ hôm nay, hễ ban ngày thì ngươi cũng cứ việc đọc sách như thường, còn ban đêm thì ta sẽ đến mà trao truyền bổn-lãnh cho ngươi. Hễ ngày nào mà ngươi đã học được bổn-lãnh vào trong tay rồi, ấy là ngày ta làm thành toàn cho ngươi đấy. Mà ta đã thành toàn cho ngươi rồi, chẳng ấy ngươi có không thành toàn lại cho ta chăng?

Hậu-Thành thấy Phương-chân-Tảo đương say sật sừ, những lời nói ra có chỗ hiểu được, có chỗ không biết đâu mà hiểu Bèn nghĩ thầm rằng: «ông ta thành toàn cho mình thì phải rồi, có sao ông-ta trở lại hỏi mình có không thành toàn cho ông-ta chăng? Mà mình đã nhờ ông ta thành toàn rồi, chỉ e mình không có lực lượng mà thôi, nếu mình có đủ lực lượng mà thành toàn cho ông-ta được, thì có lẽ nào mình lại không thành toàn hay sao?»

Hậu-Thành mới nghĩ tới đó, thì Phương-chân-Tảo đã lộ về sợ sết, rồi lại lố cặp con mắt thất vọng ra ngó Hậu-Thành mà hỏi thúc tới rằng: «Sao? ngươi liệu có được cùng không thì cứ nói đi chớ.»

Hậu-Thành phải trả lời rằng: «Ngày nào mà Sư-phụ muốn cầy đệ tử thành toàn, nếu đệ tử có sức được bao nhiêu, thì đệ-tử cũng phải làm cho hết sức để thành toàn cho sư-phụ.»

Phương-chân-Tảo nghe xong, vùng than dài một tiếng, rồi chẳng nói chi nữa. cứ việc quày quả bỏ đi.

Khánh-Thoại với Hậu-Thành theo đưa ra khỏi cửa Phương-chân-Tảo, cứ việc đi luôn, không quay đầu lại mà nói chi hết.

Hậu-Thành không hiểu ý chi, phải theo Khánh-Thoại mà trở vào nhà. Khánh-Thoại bèn hỏi Hậu-Thành rằng: «Thầy ngươi hồi ngươi có nhìn biết được và hay không? Ngươi đáp rằng nhìn biết. Vậy chớ ngươi biết và thiệt hay sao?»

(Còn nữa)

THỬ GIỜ VÀI TRANG KÝ-ỨC...

NỖI LÒNG!

của cô Thu-Vân, Hà-tiên.

(Kính tặng bà L. V. R Cần-thơ)

(Tiếp theo)

Gặp cảnh sanh-lý

Hơn một năm buồn bã ở trong cảnh thất-vọng, tôi lại gặp ngay thêm cảnh thất-vọng nữa. Chồng tôi tách tôi ra chốn « ngàn năm vắn vật » để lập danh thêm với người. Nghẹn lời khi thấy chồng bước ra đi muốn khóc lớ khóc, cười lớ cười, chén quan hà những uống lẻ mà say.

Dầu gượng vui không lấp thảm, thảm vì trong cảnh vợ chồng chưa thấy vui vẻ yêu-đương mà nay phải đành chia rẽ.

Chồng đi lập danh, như ai thì mừng vui để giục chi chồng, con tôi, cũng vẻ mặt vui mừng nhưng, than ôi!

Vui thời vui gượng kẻ là,
Ai tri-âm đó, mặn mà với ai.

Trong lúc Âu sầu ấy, tôi lại bồng nhớ đến lời thơ của một nữ-thi-sĩ dương thời nhắc lại lời chồng khi sắp đi học có những câu:

Vợ là duyên, công danh là nợ,
Duyên xong rồi, nợ gỡ chưa xong.
Duyên kia đã bén tơ lòng,
Nợ con cảnh cảnh bên lòng chưa ngủ...

Rồi tôi tự yên ủi bằng những câu đậm-đà ý vị ấy. Và, nhà nữ thi-sĩ ấy với tôi:

Cùng người một hội mộ thuyền đàn xa.

Thế mới biết cái sầu thường dễ giết người, mà nếu có những kẻ lâm một cảnh sầu như ta thì biết đâu cái sầu đó lại không thành một cái thú. Thú để cho ta yên-ủi cái đời bất bình đẳng của ta.

Chồng ra đi, chiếc thân tôi lại bơ-vơ đau tủi, Còn biết cậy nhờ ai? Cùng chỉ là cha mẹ.

Khổ bạc, đớn đau, bao nhiêu những cảnh khốn nạn ở đời không cảnh nào là tôi thoát khỏi.

Mỗi mỗi trông chồng như hạn trông mưa dào. Có nhớ chồng tôi chỉ ngâm hai câu thơ xưa:

Hồi kiến mạch dau dương liễu sắc,
Hồi giao phu tế mích phong hầu.

Khách trông chồng một khắc bằng ba thu. Cha mẹ tôi càng ngày càng suy sụp. Ngày tháng trông chồng qua mau được hội-hiệp với chồng, vì tôi vẫn định-ninh rằng lần nầy nữa thì thế nào chồng tôi cũng rỏ lòng tôi, nghĩ thương đến tôi vì thương người ta càng xa nhau càng biết yêu nhau.

Ba năm lặn-lước nhau qua. Tôi sanh được một trai.

Thôi, hẳn chắc chắn, còn gì mà ngờ nữa. Rồi đây chồng tôi về sẽ thấy đứa con vô-tình là cái kết quả của tỉ-tình đau khổ, và thấy lòng trung trinh của vợ lẻ nào chẳng cảm thương!

Thế rồi, sống trong một không-khí lạnh tẻ như trước tôi ẩn-nhẫn đợi ngày.. yêu dương.

Hai địa-vị, một cuộc đời

Một cái tin làm cho tôi khấp-khởi mừng thầm: Chồng tôi ở ngoài trời xa đã thoả nguyện. « Chồng sang vợ được đi giày »! Ừ, ai không chắc thế, ai không nghĩ cho tôi như thế. Địa vị đổi thì cuộc đời hẳn đổi, còn ngờ vực gì!

Nhưng mà, nhắc lại thêm đau lòng, « càng cao danh vọng càng dày gian-nan », câu đó thật đúng với đời tôi lắm.

Trở về, đối với tôi, chồng tôi cũng vẫn lạt lẽo thờ-ơ không thấy gì là sự lạc-thú. Ai cũng cho, chính chồng tôi cũng cho tôi là có hạnh-phúc nhưng có ai thấu « nỗi lòng » tôi. Ở đời, tôi là một người hoàn-toàn tuyệt vọng, sống là sống gượng, kiếp sống thừa những ngày ngậm ngùi thân!

Có lẽ quen với tánh tự-do phóng-khoán ở những cuộc chơi có hại đến tinh thần, tôi thường lo cho chồng tôi, nên thường khuyên lơn an ủi, chồng tôi lại nặng nhẹ với tôi lắm đều.

Nếu tiếng « chán đời » nó không có nghĩa gì khác hơn là hết hạm những sự sung-sướng trên đời, thì tôi có thể nói tôi là một người chán đời chính thức vậy.

Kể đó chồng tôi được giấy đổi đi tỉnh C..... Tuy là lương bổng mỗi tháng hơn trăm, nhưng lúc nào trong nhà cũng thấy sự tùng hụt.

(Còn nữa).

Docteur
VÕ-DUY-THẠCH
50, BOULEVARD BONARD
(gần Phe la Chánh ký) SAIGON

Mới mở phòng coi mạch ngày 10 Mars 1936.

Chuyên trị bịnh tê bại... và các chứng bịnh khác.

Mỗi ngày sớm mai và chiều.

GIA-CHÁNH

Cùng em Ngọc-Lan,

Hôm nọ chị có tiếp được một bức thơ của em trong đó em có than phiền về cách nuôi con bằng thứ của phần đông những người đàn-bà ở chốn đồng quê rẩy bái, không có hạp theo phép vệ-sanh chút nào hết.

Điều ấy chị đã thấy rồi lắm rồi, mà phần đông những chị em có kiến-thức cũng đều công nhận như em vậy.

Chị thường thấy có nhiều người mới sanh con ra vừa được năm ba ngày, thì đã nhai cơm mà sẩng cho nó, có người miệng ăn trầu không sức, để vậy mà nhai cơm, làm cho bà cơm nhai phải lẫn ra đó hoết, mới là ghê nữa cho! Tội nghiệp cho đứa nhỏ mới sanh, là biết ăn uống gì, nhưng họ cứ để ngửa ra mà nhết bà cơm vào cho được mới nghe; ấy là một điều đại hại cho đứa con trẻ mới sanh biết dường nào!

Tạo-ý đã sanh mỗi người đàn-bà đều sẵn có hai trái sữa để mà nuôi con trong lúc sơ sanh.

Vậy thì cứ cho nó bú mà thôi, vì đó nuôi con trẻ chẳng có chi bổ cho hơn bằng sữa mẹ.

Huống chi con trẻ mới sanh, cái máy vận động của nó vẫn còn yếu lắm, nếu nhết cơm vào cho đầy bao-tử thì nó tiêu hóa sao cho kịp; nó đọng ở trong bụng đứa trẻ lâu ngày nhựt nhiềm nguyệt như mà thành ra bịnh cam-tích, không sao tránh khỏi, với cái cách nuôi con trẻ như vậy có nhiều khi còn phải hiểm nguy tới tánh-mạng nó kia nữa.

Ta chỉ nên nuôi con trẻ mới sanh bằng sữa của mẹ nó mà thôi.

Đến khi nó được 9, 10 tháng, hoặc một năm, rồi chừng ấy ta sẽ tập cho nó ăn cơm lần lần mới được; vậy em cũng nên khuyên những người đàn-bà ở gần trong xóm của em, cho họ hiểu những điều lợi hại trong cách nuôi con, của chị vừa mới nói với em đây, và cũng khuyên họ nói chuyện lân lại với nhau; ấy cũng là một điều rất có bổ ích cho xã-hội vậy.

Thôi việc đó để sau chị sẽ nói thêm. Bây giờ để chị chỉ mấy cách nấu bao-tử cho em, rồi sau chị sẽ chỉ thêm món khác.

Bao-tử và tăng ong chiên theo phép nhà quê

(Gras-double sauté à la bourgeoise)

Củng cạo rửa cho sạch và ngâm trong nước lạnh đổi ba giờ như trước, và cũng phải luộc trước cho chín. Sau xắt ra từ miếng, bắt cái son lên nấu mở cho sôi, bỏ thịt vào với một củ hành tây xắt ra lâm sáu, và ít tép tỏi mà chung với nhau một lược hễ hành vừa vàng thì phải rắc vô một chút bột mì và xóc trộn cho đều, rắc persil đã băm sẵn vào, rồi chế vào vài muỗng nước buồi-don với nửa lỵ rượu chát trắng rắc mười tiêu và gia vào vài cái lá thơm, nấu trên lửa than riu riu.

Khi thịt chín rồi, trước khi dọn ra ăn phải chế một chút giấm và để thêm chút bơ, rồi dọn lên ăn.

∴

Bao-tử nấu như thịt gà

(Gras-double en fricassée de poulet)

Củng cạo rửa bao-tử cho sạch sẽ rồi ngâm và luộc như nói trước, song phải luộc cho thiệt chín và mềm; rồi cũng xắt ra từ miếng. Sau lâm sôt trắng, rồi bỏ thịt vào với chút persil băm sẵn, và một vài cái lá thơm, nêu có nấm cũng xắt một mớ bỏ vào mà nấu chung với thịt cũng tốt.

Khi chín rồi nêm nếm cho vừa, rồi nhắc cái son ra cho khỏi lửa, đánh vài cái tròng đỏ trứng gà sống bỏ vào mà trộn với sốt, và nặn nước chanh vào rồi dọn lên ăn.

∴

Thịt bò nấu ra-gu với khoai tây và cải-rốt

(Ragout de bœuf aux pommes de terre et carottes)

Lấy một miếng thịt bò, thịt ngực hay là thịt bắp đùi cũng được, cắt ra từ cục vuông vức độ bằng ba ngón tay; gọt 3, 4 củ khoai tây và vài ba củ ca-rốt, vài ba củ hành tây nhỏ nhỏ để nguyên.

Bắt cái son lên nấu mở cho sôi, bỏ thịt, khoai cải-rốt và củ hành vào mà ram chung một lược.

Khi thịt và khoai hành vàng rồi thì rắc vào một muỗng nhỏ bột mì, khuấy đi khuấy lại một lát, rồi chế nước bouillon nóng vào, rắc muối tiêu và bỏ vô vài cái lá thơm, đậy nắp lại cho kín; nấu trên lửa than, để cho nó sôi riu riu, cho đến khi thịt chín rục là dọn lên ăn.

Thịt bò nấu ra-gu với nấm

(Ragout de bœuf aux champignons)

Cắt thịt bò ra từ miếng như đã nói trên, bắt cái son lên nấu mở cho sôi, bỏ thịt với vài ba củ hành nhỏ nhỏ để nguyên vào mà ram chung cho vàng; rắc bột mì vào xóc trộn cho đều, chế nước buồi-don nóng vào, bỏ muối tiêu với vài cái lá thơm đậy nắp lại, nấu lửa than riu riu như đã nói trên.

Khi thịt gần chín rồi sẽ bỏ nấm vào, nấu thêm như vậy chừng nửa giờ là dọn lên ăn.

Thịt bò nấu ra-gu với bắp cải

(Ragout de bœuf au chou)

Củng xắt thịt bò ra từ miếng và ram trong mỡ với vài ba củ hành nhỏ, vài củ khoai tây, ít vài củ cải rốt; ram chung hết cho vàng rồi lấy nửa bắp cải, cắt ra lâm tư bỏ vô ram chung với thịt chừng 5 ba phút cho nó bắt mỡ, rắc vô chút bột mì, rồi chế nước bouillon nóng vào, bỏ muối tiêu với vài cái lá thơm, đậy nắp lại cho kín nấu trên lửa than riu riu cho đến khi chín, để thêm chút bơ rồi dọn lên ăn.

Thịt bò nấu với đậu hột khô

(Ragout de bœuf aux haricots secs)

Củng ram thịt với hành trước cho vàng, rắc bột mì vô, xóc trộn cho đều rồi chế bouillon vào, bỏ muối tiêu và lá thơm nấu trên lửa riu riu cho đến khi thịt chín.

Còn đậu thì ngâm nước trước vài giờ, sau luộc riêng đậu cho chín, hễ thịt vừa chín rồi thì lược đậu cho ráo nước và trút liền vào nấu chung với thịt chừng vài mươi phút nữa thì là ăn được.

Thôi, em lo tập nấu mấy món nầy đi, rồi sau chị sẽ chỉ thêm.

NGUYỄN-THỊ HỒNG-VÂN
Tânchâu

Hội chợ súc vật Châudốc

Mở cửa từ 5 đến 20 Avril 1936 và có lệ sẽ kéo dài đến đầu tháng Mai

Nhà-Nước cố đông kích liệt đặng cho có cả ngàn người mua nơi hội chợ súc-vật Châudốc.

Súc-vật các nơi sẽ đặng tự do đem đến hội chợ. Chưng đó trâu bò tựu hội đây đông mà tình người mua chọn lựa.

Tuy ý mỗi chủ muốn xin chích thuốc phòng bịnh súc-vật nơi làng sở tại trước khi đi bày là lúc đi ngang qua TânChâu, Tỉnh-Biên, hoặc khi đến tại Châudốc xin chích cũng đặng. Làm như vậy cốt ý cho súc-vật khỏi bịnh truyền nhiễm mà chủ lại khỏi tốn tiền, tơm cớ cho súc-vật ăn Nhà-Nước chịu hết.

Nhà-Nước hết lòng bảo trợ cho người mua bán súc-vật đem đến hội chợ và làm cho cuộc châu-lưu cũng đem vàn bộ phát bài chỉ, rất đỗ đang.

Trong khi hội chợ, nếu có điều chi xảy ra thì cơ người thay mặt các tỉnh Nam-kỳ và Cao-Miên điều đình binh vực cho.

Ai có súc-vật nên dùng dịp nầy mau mau đem đến hội chợ Châu-đốc đăng bán kẻo trễ vì sẽ có bằng bà người đến mua.

Sau khi hội chợ đóng cửa, thì không còn cuộc buôn bán súc-vật khao đặng dễ dàng như vậy nữa.

Trông cao Thánh-Phủ

PHÓNG SỰ ĐƯỜNG XA

ĐỒNG THÁP MƯỜI

VÕ-TRỰC-NGÔN, thuật

Đồng Tháp-Mười (...) chỉ sử của nó tưởng không còn ai là không rõ; và lại bài nầy cốt chẳng phải bàn về chuyện ấy...

Còn kinh « cách-bích » (quatre bis) cất trên mặt Đ. T. M. đem nhơn-dân các nơi lại đó kể đến mấy ngàn người. Năm 1936 nầy, đất ruộng đôi bên bờ kinh đã thuộc hết chín chục phần trăm; đó chính là nhờ công lực của một số đông bần dân mà nên vậy! Từ trước đến nay, cứ ai choán được bao nhiêu thì lo khai phá, rồi đến mùa góp nhóp huê lợi mà chi dụng chớ khỏi phải lo thuế mà gì cả.

Nay nhơn ruộng đã thuộc gần hết như đã nói trên nên từ hôm đầu năm, quan Chủ-Tỉnh Sadéc đã sai họa-đồ phòng đo sở sáo mẫu đất có gốc rạ để đánh thuế...

∴

Y như lời cáo thị mấy hôm trước — « ngày 8 Mars 1936 ba phái-viên xét đất sẽ đến nhà-công ấp Mỹ-qui, làng Mỹ-Thọ (Sadec) »..., hai giờ rưỡi chiều ngày ấy (8 Mars) người ta đến đông nức để đón ban phái viên gồm có: quan Phó-Tham-Biện M. M. Mường « sếp » sở họa đồ — Thầy Ban-Biện Thầy Hội-đồng-địa-hạt 2 vị hương chức-ấp và 4 người phụ việc sở bần-đồ.

Sau khi an tọa trong nhà công, một công-sở xiêu đẹo, mục nát như « cái chòi bị bão » Quan Phó Tham-Biện bắt đầu thâu đơn của các nông-dân (đơn hoặc xin đóng thuế, giảm thuế, hay không bằng lòng đóng thế, hay tranh giành nhau, v.v...

(Ban phái-viên ở tại đó suốt tuần lễ để làm việc, mỗi buổi hầu tương-tự như là một màn đờn-kịch vì thế nên lựa rút những « màn » nào có ý-vị để hiến các bạn đọc.

I

M. M. (một xương) đọc kinh trắng gọng đen, miệng thỉnh thoảng điểm mỗ ụ cười: « làm việc thay cho thông-ngôn) Chú thưa việc gì?... Tên gì?

V. D. (một tên dân nghèo cháy trán, mất mũi ngây-ngô, áo quần xốc-xếch) — Dạ bẩm tên D. ! Dạ thưa quan-Lớn tôi xin giảm thuế, vì đất tôi nhiều « lung bảo..

M. M. — Đất chủ ở đâu?.

V. D. Dạ bẩm...

M. M. ở đâu?

V. D... (ú ớ giấy lâu) Dạ bẩm ở « vạc » trên. ! Dạ ở ngoài đồng...

Cửa-tọa đồng cười rộ.

M. M. Thôi! mời chú đi ra; quan lớn bảo còn nhiều việc lâm, không hỏi tra hạch chú.

V. D... lui-cui xá rồi... cóm rớm lui ra, mặt vẫn đeo vẻ ngơ ngẩn đáng thương!

II

H. Th (mặt mũi quái ác, táo-bạo chen người vào) — Dạ bẩm ông, nhớ ông trình lại với quan lớn rằng tôi xin đóng thuế một sở đất mà chính tôi dày công khai phá. Dạ bẩm sở đất ấy theo bản đồ thì về « lô » x.x — tọa lạc tại mặt tiền kinh...

L. D... (trông tá vậm vỡ hốt-hải sấn tới...) — Bẩm quan lớn đất ấy quả vệ phần tôi! Tên Th.. nầy sang đoạt...

M. M. — Quan lớn (hỏi hai người ai có bằng cớ gì thì trình ra.

I. D... trình ra một cuốn « giấy mướn công phát » v.v..

Không nhịn, H. Th. cũng tung ra một bó giấy...

Cử-tọa đều ngơ-ngác nhìn.. giấy lâu..

M. M. — (dạy lại...) Quan lớn hỏi thấy Ban và thầy Hội-đồng nghĩ thế nào?

Thầy hội-đồng. — Theo ý tôi thì khó nghĩ quá! Tốt hơn đình lại rồi về sau đòi hỏi các người chứng...

Quan Tham-biện. — (biết tiếng ta chút đỉnh) — Cũng được!

L. D... — (điềm mặt H. th.. trợn mắt) — Nầy! Tôi nói cho chú biết nghe: chú muốn cướp đất tôi thì ít nữa cái đầu của chú phải là bằng sắt...

H th. — Ồi! Ai lại kém gì ai?

III

V T... Bẩm quan lớn, tôi có thay mặt cho hai mươi dân nghèo mà xin khẩn 20 lô đất; nay chúng nó ở xa, lại bận việc lúa thóc nên đông làm lớ thay mặt nhờ tôi kỷ tên thế chúng nó trước mặt quan lớn...

Q th. B (cầm « tờ cho phép thay mặt », có làng chứng nhận xem giấy lâu đoạn giao lại cho thầy Hội-đồng) — ông có bằng lòng không?

Hội-đồng — Theo tôi thì không nên vì e vụ đất nầy sẽ ra vụ đất Phương-Thạnh ngày trước.

V T... Thưa thầy, ông nó ở xa nhờ tôi kỷ tên thế, cho quả tôi không phải giả kỷ để đặt... [illegible] Xin thầy xét!...

[illegible] và hội đồng.

Kh ng phải chú [illegible] khó thấy » đâu thầy cũng biết chớ?...

V. T... ra chừng thông thạo tiếng Pháp, bước ngay lại « trâm » với quan Tham biện; nhưng không đặt lời, quay ra. . Hơi phiền!...

IV

(« Mãn » nầy mới thật là cụp-lẹc và đáng cười hơn hết!)

Th. Bẩm quan lớn, tôi xin đóng thuế một lô đất tại trụ đã 6 ngàn...

Dân. (ngây-ngô và lì-lợm) Bẩm lạy quan lớn tôi xin tranh cấu, vì lô đất ấy quả là của tôi có công khai phá mà anh nầy nhận là của ảnh.

(Coi tiếp bên trương bai)

TẬP « SƯ-PHẠM HỌC-KHOA »

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nào thâu nhận giùm gởi cho bổn-quán, những sổ bạc mua báo ấy thì bổn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 %.

CÁC CÔ CÔ EM!

Hãy cho các em nhỏ của qui cô ăn sữa đặt, ca dương

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

Là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hàng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác-sĩ VIDAL — Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hàng sẽ gởi tặng.

Ai muốn làm bản kẽm?
Ai muốn làm quảng-cáo tốt?

MÀ RẺ TIỀN

Hãy lại nhà in Union

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, đường Lucien Mossard, Saigon

Có đủ máy móc làm bản kẽm, bản đồng, tốt đẹp mà giá không phải mắc như nơi khác.

Bốn Thập-mươi

(Tiếp theo trương bai)

M. — Quan lớn hỏi bằng sở hai người...? « cũng như mấy M. Th. và Dân đều trình giấy tờ bằng cớ ra. Trên mỗi cử-tọa, mỗi người đều điểm một nụ cười rồi bu lại xem...

Quan Th. B. — nói tiếng pháp. Nằm rồi ai trông tỉa trên sở đất này?

Th. — lanh lẹ đáp) — Thưa chính tên Hườn, một tá-điền của tôi.

Dân. — Thưa không, Hườn chính là tá-điền của tôi!

M. M. — Quan lớn hỏi Hườn vậy chớ ai là chủ?

Hườn. — Dạ bẩm Th. là chủ tôi.

Dân. — Hườn có làm giấy mướn tôi rõ ràng đó!

Th. — Tôi cũng có giấy ấy đây? (vừa bỏ giấy đưa lên nầy) (cử-tọa cầm hai tờ giấy mướn đất xem kỹ...)

M. M. — Giấy của Th. cầm tuy là đề ngày trước nhưng màu giấy và mực còn mới lắm!

Th. — Thưa ông có lạ gì đâu bởi vì tôi giữ kỹ hơn..

M. M. — Quan lớn hỏi Hườn tại sao làm giấy cả hai người

Hườn. — Bẩm vì ai cũng nói là chủ đất nhưng nếu quan lớn phân-vân thì xin cho sở đất ấy về tôi, vì tôi có công trồng tỉa...

Rốt cuộc, vì Dân vắn đầu lạy mất, và vì giấy của Dân năm đã cũ-kỹ quá, nên Dân được làm chủ đất.

Bạn đọc có biết Th. nầy là ai không? không ai lạ, đó chính là...một bạn làng văn trẻ tuổi: anh Nguyễn-Xuân-Thiệp đây!... Nghe nói anh Thiệp sẽ không nhận: anh sẽ nhờ công-lý mà đánh đổ cái lạy và cái giấy cũ mèn (!!!) của tên Dân.

Phong-sự viên bác-biệt Thông-Thập-Mươi.

Hơi người bị bệnh hen, nên thử cho đề chịu!

Thật không vì khó chịu bằng sự khó thở! Lúc đi, lúc thấp thang gác, nó khó thở thì hơi sự ngay, khác nhọc hơn chết hơn sao cho người được.

Biết bao nhiêu người có bệnh hen, bệnh ho ra đờm sở khỏi đau đớn khó sở nên chữa bằng thuốc «Sirop des Vosges Cazé». Thuốc ấy đã chữa khỏi rất nhiều người, có nhiều thứ cam ơn làm chứng.

Hơi người bị bệnh hen, bệnh ho ra đờm, trong người ít đi lại nhẹ nhàng mà khen... sao có được như vậy sao?

Nếu các người muốn được như mọi người, nếu muốn hết đi các sự rủi ro ở trên đời, nếu muốn sống thì nên theo lời khuyên của chúng tôi: cứ dùng thuốc ngọt Vosges Cazé.

Sự đau đớn sẽ chóng hết ngay, thở được nhẹ nhàng đề chịu, vì thuốc ngọt Vosges Cazé không thể nào không chữa khỏi bệnh ho sổ mũi, bệnh hen tức bức, nghẹt như gió thổi trong ngực về ho cả ngày.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu Ch. Fouch, 22 rue Bréguet et 22 Chaussée, Paris

Cùng Qui nữ-đồng-bào

Cả năm chị em chúng tôi thiết nghĩ một xứ rộng lớn như xứ Nam-Kỳ ta một nơi sản xuất không biết bao những vật thực và đồ nữ công do nơi sự chế tạo hay khéo của chị em Phụ-Nữ nước nhà.

Những mỗi năm, trừ nơi mấy cuộc hội chợ ra, thì người ngoại quốc, khi muốn cần dùng mấy món đó, không biết đâu mà hỏi mua. Thế là một đều rất khuyết điểm mà chúng ta không để. Vì vậy nên chúng tôi hiệp nhau chia lo về việc sắp đặt nhà để trữ rộng đó Nữ-Công và Nội-Hoá như: bánh, mứt, mâm. Gom các thứ món ăn của người Annam, tiện vô hộp vô chai. Công cuộc của chúng tôi sắp làm đây là mong *bổ khuyết chỗ thiếu sót đó.*

Thứ nhất, — Giúp chức nghiệp cho những phụ-nữ chuyên môn nghề bánh trái làm kế sanh nhai, giúp chồng nuôi con trong khi khuẩn bách; sau nữa tiện cho người có việc biết chỗ mua, khỏi phải hoài có gì tìm kiếm.

Thứ nhì, — Các nước Ngoại Quốc không còn chê ta là dở, vì đó xứ ta rẻ lại ngon tươi, ta không trọng dụng là đem tiền làm lợi xứ người, mà phải chịu giá mắc bằng hai.

Thứ ba. — Làm cho mở mang Nữ-Công bạn gái, vì còn dua tranh nhau thì cần bày cái mới cái hay để làm cho vẻ vang chung nước nhà.

Vậy từ đây trong chị em ai có món chi ngon khéo như bánh, mức dẻo, thịt hay gà chả bông, các thứ dưa chua, tỏi, kiệu, các thứ mâm nhứ, mâm tôm, mâm ruốt mâm thái, mâm ruột, mâm cá cơm, mâm nêm và nước mắm hòn v. v... Xin gởi kiểu đến cho bà bát vật Lưu-văn-Lang, N° 94, rue Chasseloup Laubat xem thử, như các món ấy có thể bán được tiện dễ lâu, thì sẽ viết thơ bàn tính về sự gởi cho chúng tôi bán giùm hay là bán đức, hoặc giấp mặt với chúng tôi sẽ thương lượng rõ hơn.

Mong đồng bào chiếu cố.

Mmes Lưu-văn-Lang
Trịnh-đình-Thảo
Nguyễn-trọng-Tuệ.
Nguyễn-bá-Cả.
Cao thị-Cường.

KHĂN PEN NUỐI-BƯU

BỘ VĂN-BƯU quế nuối-bưu
Bình-thiên
par Lê-Thiều

Tôi con đường làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mình đang; xin viết thư nói rõ mấy lớp và lấy ai tôi sẽ làm y khăn gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, số phí tôi chịu. Quí ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mấy đờn sẵn đề bề lựa khăn cho vừa ý.

Đang vẽ Nhiều-gỗ ở trong bằng (thêm đèn). giá. . . . . . 8$00
Đang vẽ Nhiều-gỗ ở trong bằng mền. giá. . . . . . 2$00
Cẩm-nhung mình phiến ở trong mền. giá. . . . . . 1$50

(Đã-lý M. TRẦN, Meilleur prix à Dakao).

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

LA PROVIDENCE ET L'INDUSTRIELLE DU NORD

Ông BOY-LANDRY

Lam Bai-lộ — 17, Place du Théâtre, 17 — Saigon

Hãng Bảo-kê nầy phụ cho lo bảo-kê cho những nhà hơi, nhà cửa, phố xá hàng-hóa, cho anh em. Những người ở Saigon, Chợlớn hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro mất việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ và công. Xin anh em lưu-ý.

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP BẠ NĂM 1875

Hội bậc danh tiếng

Vốn đóng tất: 130.000.000 quan
Vốn tiền trữ tới ngày 31-12-32: 125.000.000 quan

HỘI QUẢN: 96, Rue Saint-Denis, PARIS

Chủ tịch Hội-đồng cai-quản: M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M. PAUL BAUDOUIN

Tên đề thay lệ: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC NƠI KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-DATRE	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	[illegible]
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	SINGAPORE
PEKIN	HUÉ	
	NAMDINH	PARIS
SHANGHAI	PNOMPENH	
	QUINHON	LONDRES
TIENTSIN	TOURANE	
YUNNANFOU	VINH	MELBOURNE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI

Làm đủ các công-việc ngân-hàng và bước bán thổ chánh

CHI-NGÁNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

R. C. N° 1

CHO MƯỢN TỨ-SẮT

Cỡ các tứ-sắt tính mỗi phần	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	$3.00	$3.50	$5.00	10.00
Trung 18 × 57 × 55	4.00	9.00	10.00	[illegible]
Lớn 20 × 63 × 60	7.50	16.50	18.00	[illegible]

PENSIONNAT

HUỲNH-KHƯƠNG-NINH

Rue d'Arlès, Dakao — SAIGON

Là một trường tư sáng tạo từ năm 1917. Có dạy đủ các lớp từ lớp chót (Cours Enfantin) đến đệ tứ niên (4e Année).

Trường có thầy chuyên môn, dạy siêu, kỹ thật nghiêm.

Học sinh học đồng mau tấn phát. Trong các khoa thi học sinh của Bổn-trường đều đậu đông nhiều. Tiền học phí tính nhẹ.

Trường HUỲNH KHƯƠNG-NINH là trường đáng cho cha mẹ học-sinh tin cậy.

Nhơn tính.
HUỲNH-KHƯƠNG-NINH.

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

Kỹ nghiệp

Đáng lập từ năm 1908

số 3 đường Lucien Lacouture

CHODUI — SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Máy-thép đề tắt. (Adresse télégraphique) MASAGANO — SAIGON

VÔ RÁ THONG THẢ

bảng ở đường L. Lacouture. — Chodui. gần trại linh tập Ô-ma.

NHỰT-THIÊN-ĐƯỜNG
CHOLON

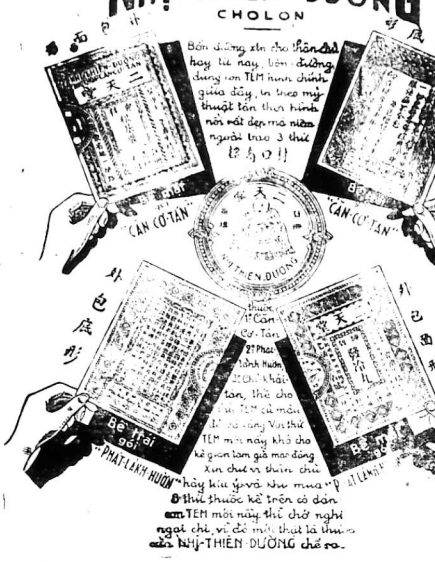

TRƯỜNG XE HƠI HỌC { Xe máy hơi. Xe nhà. Xe đò.
85 bis Lagrandière — SAIGON
TRỊNH-HƯNG-NGẪU
chủ trường và dạy học
• Trường nầy tốt và dạy gỏi hơn hết •
Lời khai của ông chánh sở xét xe
— Học mỗi trong 10 ngày có thể thi và lấy ký.
— Trả tiền học phí phân nhiều hạng.
— Có nơi ăn ở. — Chỗ đang cho học trò lên cây — Giá rẻ.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm
HỘI HIỆP BỔN MẠC DANH PHÁP
Hội xin chiếu theo luật nghị định ngày 12 Avril 1916
Vốn đăng tất cả : 1.000.000 lượng bạc Thượng-hải và 8.000.000 quan tiền Pháp
QUẢN-LÝ CUỘC ĐỒNG-PHÁP : 26, đường Chaignean — SAIGON
CHI NGÁNH HANOI : 8 ter Rue Borgnis Desbordes

VÉ SỐ 5 VỐN 1000$
mỗi tháng đóng :
5 $
và đăng hưởng quyền lợi bởi
3 CUỘC XỔ SỐ MỖI THÁNG
Về trúng ra đặng lãnh bạc
1e Số bạc . . . . . $ 5000
2e Số bạc . . . . . $ 1000
3e Một vé trúng . . . . . $ 1000
Về đặng trúng ra trong cuộc xổ số thứ ba nầy thì đặng đổi ra một vé tác-góp, chẳng còn phải đóng tiền tháng nữa, lại có giấy bảo liền lập tức và đặng dự vào 3 cuộc xổ số hưởn vốn mỗi tháng.
NÊN LƯU Ý : Cần dùng nhiều người đủ tư cách đặng làm Đại-lý thay mặt cho Hội.

CASINO DE DAKAO
Thứ năm 12 tới Chúa-nhựt 15 Mars
THE BOWERY
LES FAUBOURGS DE NEW-YORK
Ai xưng hùng, xưng bá ?..
Dâu chiến kịch liệt!..
Hãy đi coi...

EDEN-CINÉMA
Thứ tư 11 tới thứ ba 17 Mars
CHANSON AUTOUR DU MONDE
một giọng hát nhứt hoàn cầu của JOSEPH SCHMIDT
Bài thi phong cảnh đẹp vô cùng
Đi nghe, đi coi thật không uổng tiền

CASINO de SAIGON
Thứ sáu 13 tới thứ năm 19 Mars
GEORGES MILTON
BOUBOULE 1er
ROI NÈGRE
vua người giả mà hóa thiệt trong cuộc phiêu lưu hoàng sợ bên Phi-châu
2 giờ coi cười nón ruột.

CÂY ĐU-ĐỦ

Chúng của cất nghĩa ai ai cũng biết thứ cây Đu-đủ, thường mình thấy trồng quanh nhà để ăn trái. Sau bữa cơm mình anit Miêng đu đủ chín thì nó làm cho mau tiêu đồ ăn. Còn trái sống thì người mình thường dùng nhận với mâm sống, hoặc bào ra có sợi dùng trộn với mâm thái hay làm gỏi chua, hoặc nấu lộn với giò heo. Đàn bà nuôi con thường ăn thứ « hầm » nầy dặng có sữa nhiều. Người ta cũng dùng đu-đủ làm mứt, làm bánh. Về cách làm đồ ăn với trái đu-đủ các bà các cô chắc biết nhiều hơn tôi. Còn là cây đu-đủ thường mấy người đầu-bếp lấy gói thịt trước khi nấu nướng, dặng làm cho thịt n ềm. Song le trong sách Crévost Lemarié nói ông Greshof ở Java tìm có chất alcalondes gọi là carpaine trong là đu-đủ, chất nầy là chất độc cho trái tim, nó làm cho trái tim nhảy chậm đi. Sự nầy tôi chẳng biết hư thiệt thế nào.

Trong bài nầy tôi nói về sự trồng đu-đủ dạng lấy mủ bán, vì thấy nó cũng là một nguồn lợi cho xứ ta. Lúc kinh tế thứ gì cũng ế ẩm, nhưng thứ nào có ít thì lợi hơn thứ khác. Ở xứ mình thuở giờ không ai nói bởi sự trồng đu-đủ, dạng bán mủ, nhưng ở các xứ khác nhứt là xứ Ceylan sự bán mủ đu-đủ rất thạnh hành lắm. Tôi ra có công kiếm trong những sách nói về cây đu-đủ, cách trồng, cách chít mủ, phơi mủ v. v... mà viết ra trên báo K. H. P. T. để hiến cho độc-giả.

Khi làm trầy da trái đu-đủ thì mình thấy một thứ mủ trắng ngà như sữa chảy ra. Mủ nầy lấy phơi khô ra mà người ta gọi là «papane». Papaine là một chất làm cho tan và tiêu hóa chất albumnoides như chất pepsine, vì vậy nó thường thông dụng trong nghề chế thuốc. Thứ mủ lấy nơi trái thì bán được mà thôi.

Những chất có trong trái Đu-đủ chép theo trong Canh nông báo xứ Mã-Lai.

Eau	*90.75 %*
Matières protéiques	*0.80*
Matières grasses	*0.10*
Extrait non azoté	*6.32*
Fibres	*1.09*
Cendres	*0.94*

Ở Ceylan người ta trồng Đu-đủ rất nhiều dạng bán mủ. Có lẽ xứ nầy bán « Papaine » nhiều nhứt trong thế giới, chúng ta coi số xuất cảng sau đây thì rõ.

Năm 1924 bán 51.235 litres giá là 317.893 Roupies. (1)
Năm 1925 bán 60.995 litres giá là 434.558 Roupies.
Năm 1926 bán 73.624 litres giá là 621.384 Roupies.
Năm 1930 bán 79.338 litres giá là 458.872 Roupies.
Năm 1931 bán 56.947 litres giá là 411.420 Roupies.
Năm 1932 bán 54.356 litres giá là 338.247 Roupies.

Các xứ tiêu thụ Papaine chỉ có Huê-kỳ kể là đứng hạng nhứt. Trong năm 1931 Huê-kỳ mua 65.257 livres giá là 121.581 dollars, và trong 1932 mua 54.491 livres giá là 50.565 dollars. (2) Trong những số nói trên, hết 80 % do xứ Ceylan bán.

Nước Pháp mua Papaine xứ Ceylan :
Năm 1930 4.141 livres giá là 23.715 Roupies.
Năm 1931 2.056 livres giá là 10.482 Roupies.
Năm 1932 1.555 livres giá là 7.975 Roupies.

Nước Pháp mua ít, lần lần trong năm 1931 và 1932 có lẽ vì mua Papaine ở các thuộc địa như A.O.F và Madagascar.

Sau đây tôi trích dịch ít giá trung bình mỗi cân (livre) trong bài ông Bally :
Năm 1925, chừng 10 shillings. (3)
Năm 1926, chừng 18 shillings.
Năm 1929, chừng 10 shillings 9p.
Năm 1928, chừng 16 shillings
Năm 1930, chừng 7 shillings 6p.
Năm 1931, chừng 10 shillings
Nội các nước dùng Papaine chỉ Huê-kỳ mua nhiều hơn hết, và phần nhiều dùng làm ra một thứ pastille nhai chơi cho có nước miếng gọi là « Chewing-gun ». Bởi làm với chất Papaine khi nhai nuốt theo nước miếng vô bụng làm cho tiêu hóa vật thực, vì vậy Huê-kỳ mỗi mua nhiều thế ấy.

K. H. P. T.

Xin lưu ý

Gần đây, có nhiều kẻ giả danh dối gạt người nhà BÁO đi đặt độc-giả ở xa để thâu tiền.

Chúng tôi tưởng ai nấy nên lưu-ý đề điều nầy mới được.

Nhà báo Lục-Tỉnh Tân-Văn hiện nay không có dùng ai đi thâu tiền ở Lục-tỉnh cả, nếu có thì người ấy có số biên-lai, có chữ ký tên của bổn-báo chủ-nhơn và có giấy tờ bầu hẳn.

Vậy lại những viên thông-tin, phóng sự cho nhà báo, đều là không có quyền thâu tiền của ai, nếu có thì cũng đã tuyên-bố tên họ người ấy nơi báo trước.

Như báo nầy có tờ phu-trương PHẤT-HỌC, lúc đầu có dùng M. Trần-văn-Ngôn đã đi cổ-động.

Tháng nầy, M. Ngôn thôi cổ-động cho tờ phu-trương ấy rồi, và M. Ngôn không còn dính-dáng gì tới tờ báo nữa cả.

Vậy, xin bạn đọc nên lưu-ý mấy lời tuyên-bố ở trên, kẻo mắc phải bọn giả-danh.

L. T. T. V.

SỐ NGÀY 11 JUILLET 1936

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP
PHẦN THỨ HAI

Chánh-phủ đã phát hành giấy số Đông-Pháp kỳ thứ nhứt phần thứ hai rồi

Lần nầy số ngày 11 Juillet 1936

BẢN KÊ CÁC SỐ TRÚNG

1 số trúng	100.000 $
1 số trúng	40.000
1 số trúng	20.000
5 số trúng	2.000
10 số trúng	1.000
80 số trúng	400
800 số trúng	80
800 số trúng	40
8.000 số trúng	20

Những vé được trúng kỳ thứ 11 Juillet 1936 mà không ăn lãnh, nếu quá 11 Janvier 1937 thì sẽ phần Chánh-phủ hưởng.

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI
Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỀN,
cấp bằng khoa tế-sanh nơi vi-trùng,
số nhà 68, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON
Chuyên trị cả chứng bịnh mà nhứt là bịnh ngoài da (mung, ung, u nhọt, ung-thư, vít tích v. vâ, bịnh về máu me (đường mai, thiếu máu, v. vâ) bịnh đường tiểu tiện, bọng đái, lâu kinh niên, yếu sức, v. vâ) bịnh của phụ-nữ (bạch đái, đường kinh không đều và đau đớn, đau tử cung, v. vâ.
Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.
Mỗi ngày ông đều khám bịnh nơi tòa. Chúa-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.
Ông cũng có dùng điện để trị bịnh nữa.

Xe đua hoàn cầu

Các nước bên Âu Châu đều công nhận xe máy đầu hiệu NORTON là một thứ xe chạy mau nhứt và lâu bỉ hơn các hiệu xe khác. Vì xe NORTON đoạt hết giải nhứt về sự mau mắn của các cuộc đua lớn mà đường xa, t-ờn H-ân-cầu như: Đại giải thưởng Âu-châu, Pháp Quốc, A-lơ-mân ăn-lê, Bỉ quốc, Thụy-sĩ, thụy Điển, Ý-đại-lợi, hòa lan, v. v...

Trong Đông-pháp hiện thời cũng có nhiều hiệu xe máy đầu, song chưa có bản hiệu xe nào gọi là tay ĐỐI-THỦ của xe NO TON cả

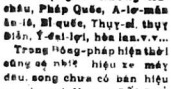

Không cần lần luôn chi cho xa với qui ông muốn thấy rõ xin hãy xem các báo bên Pháp, Ăng lê, hoặc bên A-lơ-mân, hay là những tin vô tuyến điện của các báo trong Nam thường đề nơi mục thời sự thể thao, thì qui ông sẽ thấy chắc các sự thật của tôi đã nói trên đây.

Mà những đồ qui ông sẽ đồng thinh theo báo Auto, và Moto revue rằng: Đối với tài khoa-học tối-tân của hãng xe NORTON bày ra thứ xe hiệu nầy, do theo mấy cuộc đua trên hoàn cầu (và những kỷ lục chạy mau, chậy xa hay là chạy lâu theo giờ nhứt định tại trường đua lớn bên Paris (Porte Vanlhérg) hôm ngày 23 OCTOBRE 1935, thì mấy hiệu xe khác rất khó mà so sánh với, nó mà cũng không biết còn bao lâu nữa mới bằng nó bấy giờ được.

Đã có kiểu xe năm 1936 qua tới rồi, qui đồng-bạn ai muốn xin viết thư thương nghị.

Bay kính
Mr Nguyễn-Tinh-Chiêu
Nhà MOTOR RÉPARATION
Đại-lý Bộc-quyền
256, rue Pasi blanchy, Saigon

HO LAO

Cho nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ba bốn lần mỗi ngày. Một muỗn canh với một chut nước trà, sẽ đặng hiệu nghiệm. Đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hỏi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VỐN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây.

Chủ trữ : Pharmacie Centrale
J. MUS. 188 à 201, Rue Catinat
Saigon.

TIỂU-THUYẾT — 21-3-36 — SỐ : 260

鏡花緣

CẢNH HOA-DUYÊN

Dịch-giả : *Trần-trọng-Hạp.*

Hồi thứ bốn mươi bốn

Lạc-hồng-cứ than thở mà hùng.
Hồng-vân-quán, quãn-phương tu hội

(Tiếp theo)

Lạc-hồng-cứ than thở mà nói rằng: Bộ-nhơn có câu « mang trung hữu thác » nghĩa là: trong khi gấp rút có sự sai lầm, nay Tri-nữ bỏ quên văn-thơ bồn-tịch ở nhà, ấy là mạng lý của nàng không được ứng thi, dầu nàng than khóc cho mấy, không biết giúp đỡ nàng làm sao ?

Thuần-anh tiếp khẩu nói rằng: biết Tri-nữ không có văn-thơ bồn-tịch, Tú-anh-tì đã giúp cho Tri-nữ một bồn văn-thơ rồi, lẽ-cho lời Tú-anh-tì-tì tỏ bày, biểu Tri-nữ nhận bồn văn-thơ ấy làm của mình ứng thi, đã có người giúp đỡ như vậy. Tri-nữ còn than khóc nỗi gì ?

Thơ-hương và Mặc-hương nghe nói ngạc-nhiên, lấy làm lạ về sự Tú-anh không muốn ứng thi, bởi Tú-anh đem giao văn-thơ của mình cho Tri-nữ, ấy là Tú-anh không muốn ứng thi thật tình, chị em Thơ-hương đối với Tú-anh là cô-tâu chi thân, bèn xin lỗi Tú-anh hỏi: Hiền-tì mười năm đèn sách, rắp mong một hội công danh, sự ứng thi phải có văn-thơ bồn-tịch của mình, cớ sao đem văn-thơ giúp đỡ cho kẻ khác ứng thi ?

Tú-anh cười lạt mà nói rằng: ngu-tì không muốn ứng thi khoa nầy, nên đem văn-thơ giúp đỡ cho chị em bạn, sở dĩ ngu-tì không muốn ứng thi, vẫn có duyên cớ hai đều: một là có bịnh trong mình, không thể vào trường chịu lề khổ cực, hai là văn học thua kém người ta nhiều lắm, không dám tranh khôi đoạt giải với ngườ, chi bằng ở ngoài dưỡng bịnh tốt hơn, chẳng muốn vào trường thi rớt mang xấu hổ chi Tri-tiêu-thơ (Tri-nữ) văn chương lội lạc, tài học nàng dung bực thủ-khoa, nếu nàng không được ứng bộ-thi khoa nầy, thì ngu-tì thương tiếc nhơn tài hết sức, bởi vậy, ngu-tì khiến Bộc-nhơn đem văn-thơ tới phòng Tri-tiêu-thơ khi nãy, biểu nàng nhận làm văn-thơ của nàng, nghĩa là ngu-tì giúp đỡ sự cần kíp cho nàng, đặng nàng có văn-thơ ứng thi, theo lời ngu-tì sai bảo, Bộc-nhơn đem văn-thơ tới phòng Tri-tiêu-thơ chưa về, một lát Bộc-nhơn trở về đây, coi thử Tri-tiêu-thơ nói sao thì biết.

Thơ-hương và Mặc-hương nghe nói trái ý, hai nàng đều chất lưỡi lắc đầu, bởi Tú-anh không ứng thi khoa nầy, chị em Thơ-hương không đành trong dạ, Tú-anh đợi chờ đây lát, thấy Bộc-nhơn trở về thưa chuyện lại rằng: Tiểu-bộc vâng lời dạy biểu, đem giao văn-thơ cho Tri-tiêu-thơ, nhưng Tri-tiêu-thơ đa tạ thạnh tình, chớ không nhận lãnh văn-thơ ấy, Tri-tiêu-thơ có nhắn lời cho Tiểu-thơ hay rằng: « vận mạng đến thế thì thôi, Tiểu-muội không gắng gượng ứng thi làm chi thêm nhọc, dầu Tiểu-muội lợi dụng văn-thơ của Lịnh-thư-thư ứng thi, cũng không phát đạt khoa danh, bởi số mạng đã tiền định rồi, không thể nào chạy trời khỏi nắng, Tiểu-muội xin hướn lại bồn văn-thơ ấy, đặng Lịnh-thư-thư ứng thi tốt hơn » theo như lời nhắn của Tri-tiêu-thơ, Tiểu-bộc phải đem văn-thơ trở về phục mạng. Bộc-nhơn nói giựt tiếng, bèn đem văn-thơ giao lại cho Tú-anh.

Nhuận-thần khen ngợi Tú-anh ma nói rằng: Hiền-tì bỏ sự ứng thi của mình, nhường giao văn-thơ cho chị em bạn ứng thi, Hiền-tì có nghĩa-khí như vậy, nữ-lưu đề có mấy tay, còn Tri-cử kia không nhận lãnh văn-thơ, cũng là một người có chí khí lắm vậy.

(Còn nữa).

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
37, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

Cái thiêu-thời của vua nước Anh là Edouard VIII

(Tiếp theo trương nhứt)

học-hạnh để mở mang trí-não, mà người ta lại còn tập luyện cho gân cốt nở-nang mạnh dạng nữa, và có điều qui báu hơn hết là người ấy đào tạo tánh nết, đức hạnh của học-sanh nữa.

Làm một anh lính thủy

Ai cũng đoán biết rằng làm vua một dân tộc ở cù-lao ưa thích biển giả, thì ông vua ấy phải là người ưa thích nghề thủy : thả. Edouard thì vô trường thủy quân hồi nên 15 tuổi. Hồi lược chín tuổi Tiên-hoàng George V (mới tạ thế) đã có ban cho hoàng tử một đoàn tàu binh nhỏ (đồ chơi) để cho hoàng tử thả trên mặt hồ nước rộng ở trong dền Windsor và có một ông quan Thủy chỉ cách thao diễn tàu binh cho hoàng-tử xem.

Đến năm mười tuổi rưỡi, hoàng tử được lịnh cha cho xuống một chiếc tàu binh để học tập nghề thủy chiến.

Đến 13 tuổi rưỡi, hoàng tử mới thật học dưới tàu mà lên một chiếc chiến hạm chạy rất mau đặng đi du lịch khắp cả hoàn cầu.

Ngày 6 tháng năm 1910, hoàng-tử được 16 tuổi, thì ông nội là vua Edouard VII (thứ 7) thăng hà, nên George V lên nối ngôi, hoàng-tử được phong là Đông cung. Nội trong năm ấy, đông-cung Edouard có thay mặt cho cha mà đọc một bài diễn-văn chánh-trị tại Dartmouth.

Năm sau Đông-cung (Prince de Galles) xông tàu làm quan một, rồi đi viếng nước Pháp và nước Đức, trước khi vô tăng học tại đại học-đường danh tiếng thế-giới là trường Oxford.

Làm một tên lính giữa trận giặc Âu-châu 1914

Sau khi Đông-cung đi viếng Norvège (Na-huy) và Danemark (Đan-Mạch) thì trận giặc Pháp-Đức xảy ra, năm 1914 là năm Đông-cung được 20 tuổi. Tức thì ngài muốn đi ra trận. Người ta cản, ngài trả lời : « Nếu ta từ trận cùng chẳng cam chí, vì ta còn 4 người em trai nữa mà ! » Rồi ngài ra trận đầu quân. Nhưng quan Thống-soái Kitchener, cai quản các đạo binh Anh ở mặt trận, sợ để ngài ra chiến trường sẽ có điều nguy hiểm, nên ông cấm ngài trong bộ tham-mưu.

Nhưng ngài không chịu nổi cái sự quản thúc ấy, bèn có dịp là ngài trả trận ăn chung ở lộn với bọn lính Anh, ngài chẳng hề biết tôn-trọng-ha, tỏ cách khiêm nhường, vui vẻ như con nhà dân giả vậy. Bởi cách ấy nên quân lính kính mến ngài hết sức, vâng ngài có kẻ buồn nhớ mà rơi lụy nữa. Gặp lính bị thương, ngài nâng đỡ, an ủi. Bao nhiêu cái cảnh tượng gớm ghê đau đớn của sự người giết người đã in sâu vào trong trí não của ngài trong mấy năm ở mặt trận, nên chi lúc dinh chiến rồi, ngài là một người sốt-sắn hơn hết trong cuộc hòa-bình thế-giới vậy.

Sau trận Âu-chiến, ngài đi tuần du khắp cả các thuộc-địa của Anh, các thuộc-địa ấy hiệp lại với nước Anh làm một đế-quốc lớn hơn hết trong hoàn-cầu mà đế quốc ấy là sứ thần - phụ ngài tức là vua George V vậy. Cuộc tuần du ấy không phải để cho Đông - cung Edouard đi chơi phiếm đâu, kỳ thiệt là để cho ngài khảo cứu cách sanh-hoạt của các sắc dân thuộc quyền của thân-phụ ngài. Bởi muốn hiểu việc đời và biết rõ những sự nhu-cầu của dân thuộc-địa, ngài đã phải đem thân vàng ngọc mà chung lộn với đám dân lao-khổ, ngài xuống hầm làm một tên thợ mỏ, ra đồng làm dân cày, lên rừng làm người đi tìm mỏ vàng, chân thủ-vật ở Canada, đi săn bắn ở Ấn-độ v... v...

LỜI RAO CẦN KIẾP

Cùng mấy ông :

Nguyễn-văn-Tiếng, Nguyễn-nam-Xuân, Nguyễn-thanh-Dân, Trần-văn-Sỉ và Huỳnh-thiện-Xương, cô, đông-viên và Phải-viên của báo Tân-Văn. — Xin mấy ông về nhà báo lập tức, chớ trễ nải.

Nhà báo Tân-Văn.

Vua cha nhiều lần ủy-quyền cho ngài thay thế trong nhiều cuộc lễ lớn đặng tập ngài biết cách làm vua. Ngài học rộng tài ba lắm, ngài bàn chuyện văn-chương cùng giỏi mà luận về nghề buôn bán cũng thông.

Đó là cái đặc-điểm rất quí báu của một vị vua kim-thời, một vị vua một nước có chấp-bình-đăng tự do. Mà đó cũng là cái kết-quả hoàn-toàn của sự giáo-dục của ngài nữa. Ngài am hiểu dân tâm, dân nguyện lắm, nên chi lúc ngài chưa yên ngôi, thân dân cũng đã tôn kính ngài như vua chánh thức rồi và ao ước cho ngài được sống lâu mà đem nước Anh vào con đường giàu mạnh, và gây hạnh-phúc cho cả chúng dân.

Năm nay ngài được 41 tuổi nhưng ngài chưa có vợ chánh thức. Không cần nói, ai cũng biết rằng các vị công chúa các nước thèm thuồng ngài lắm, và biết bao phen, cái oai nghi, cái danh giá, cái sắc đẹp của ngài đã làm cho trái tim các mỹ nữ đã đớn đau buồn tủi vì chẳng đặng gần gũi ngài ?

T.V.

Giá lúa, gạo, bắp

Tại SAIGON, ngày 20 mars 1936

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lấy luôn
Một tạ 60 ki-lô 700

Gạo số 1 25 °/. tam.....	2.62 tới 2.64
Gạo số 2 40 °/. tam.....	2.52 tới 2.54
Gạo số 2 50 tới 55 °/. tấm	2.42 tới 2.44
Gạo lới 5 °/. lúa	2.15 tới 2.17
Tấm số 1 và số 2.	2.17 tới 2.19
Tấm số 3.	1.93 tới 1.95
Cám trang.	0.87 tới 0.89
Cám lứt.	0.30

LÚA

Chỗ đến nhà máy Cholon,
bao lấy luôn — Mỗi tạ 68 li-kô

Lúa xay gạo thượng hạng	1.75 tới 1.79
Lúa xay gạo số 1.	1.74 tới 1.78
Lúa số 2 10 °/. Nhựt-bổ . .	1.67 tới 1.71
Lúa số 3 50 tới 55 °/. Java	1.58 tới 1.62
Lúa xau	1.42 tới 1.46

BẮP ĐỎ

Bán tại Cholon 100 ki-lô :
6.30 mars : 6.00 avril

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

L'*André Lebon* le 21 mars vers 17 h. avec 246 sans passagers (M.M.)
Le *Maréchal Joffre* le 30 mars (M.M.)
Le *Dalng* le 8 avril (C.R.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le *Claude Chappe* le 28 mars (M.M.)
Le *Cap Padaran* le 28 mars (C.R.)
L'*Ango* le 28 mars (C.R.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

Le *Président Doumer* le 27 mars (M.M.)

Ở Singapore lại.

Le *G. G. Van Vollenhoven* le 26 mars (S.A.M.I)

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp

Le *Président Doumer* le 29 mars (M.M.)
Le *Cap Padaran* le 1er avril (C.R.)
L'*Ango* le 1er avril (C.R.)
L'*André Lebon* le 15 avril (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Claude Chappe* le 22 mars à 9 h. (M.M.)
L'*Ango* le 21 mars à 14 h. (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn

L'*André Lebon* le 22 mars à 11 h. 30 (M.M.)

Qua Singapore (via Poulo-Condore).

Le *G.G. Me lin* le 23 mars à 14 h (S.A.M.I).

Những người ở không

Phải Quấy

(Tiếp theo trương nhứt)

cô, để mua một vài món đồ trong tiệm, nên tôi bước tới lễ phép, dỡ nón cúi chào, rồi hỏi luôn ba bốn lần mà mấy cô ấy không thèm ngó ngàn gì tới tôi mà cũng chẳng thèm nói lời gì hết cả.

Tôi giận quá, bụng bảo dạ rằng : Hay là lũ nầy nó thấy cái bộ vô cùng mình, nó biết mình là đứa quê mùa nên nó khi mình như thế ! Tôi bèn quay lại cô ý than phiền cái thái-độ của mấy cô ấy với ông bạn của tôi (lúc ấy ông bạn của tôi mắc gặp người quen, còn đương đứng nói chuyện). Đến khi nghe tôi thuật lại thì ông bạn tôi vừng cười ngất mà nói với tôi rằng : Anh nhè những hình nhơn giả (mannequins) của người ta cho mặc đồ kiểu để rao hàng, cũng như hình « búp-bê » vậy mà anh hỏi hàng, trách nào mà nó không làm thái với anh sao được.

Tôi nghe ông bạn tôi nói vậy mà tôi cũng chưa tin, đến khi tôi bước sát lại gần, rờ rẫm mà coi chừng ấy tôi mới hay là hình nhơn giả. Trời thần ơi ! Tôi mắc cỡ biết chừng nào ! Thiệt là buồn nẫy cũng nhờ khoa-học phát minh, mà nhân-loại họ khéo léo làm sao ! cho đến những hình « búp-bê » mà tôi tưởng là người ta thiệt chớ ; ai mà có dè !...

Rồi đó tôi với ông bạn của tôi lại đi một vòng nữa, tới chỗ nhà hàng Ta-bà ranh. Ta bà réo gì đó ; nghe chừng có hơi khỏ cỏ, anh em tôi tính ghé vào đó, làm một người một cốc rượu mác đề giải lao.

Ông bạn tôi bảo tôi vào trước ảnh mắc gặp người quen nữa. Tôi vừa bước vào trong, tôi giựng thấy có hai ba cái hình « búp-bê. » cũng mà phần, cũng mỏi son, cũng mà đào mày liễu, cũng giống in như mấy cái hình hồi nãy.

Phân thì ở nhà tôi có một đứa chàu ngoại lối 4, 5 tuổi tôi cũng nó quá, mà nó lại hay chơi « búp-bê » lắm.

Nên tôi có ý muốn mua một con, để em về cho cháu nó mừng. Ai ngờ là khi tôi bước lại gần, vừa mới thò tay dờ cái mi tóc lên mà coi, cái hình ấy vùng hất tay tôi một cái rất mạnh mà nói rằng : Ông già nầy, làm cái gì vậy ?.

Tôi giựt mình ! Thì ra không phải hình « búp-bê » theo như ý tôi tưởng ; mà là người ta thiệt. Chết chưa ! Trời đất ơi ! Ai mà có dè...

thì phải, hơn mọi người, cần chống trả với sự bất vận động của cơ quan trong thân thể vì nó làm cho gân cốt không nở nang, bụng phệ và ruột bộn uất. Bụng dạ mà không vận động thì là một mối hại cho sự tiêu hóa và sa hà bình trí.

Cách dùng nệm ghế tròn là một món thước tạm thời, có lẽ cho khỏi đau đớn trong một lúc, nhưng không sao tránh khỏi bịnh nặng về sau.

Người ta có thể chuyên trị những sự trở ngại ấy một cách dễ dàng và ít tốn hao, hãy dùng thuốc ERVIL (thuốc nước và bột).

Có bán tại Saigon tại Nhà thuốc Trung-ương số 195, 201 đường Catinat.

TRONG TÁM NGÀY

một lọ thuốc DIPLORYL chữa khỏi BỊNH LẬU. Khỏi hẳn, không ốm lai, không bị bịnh khác, không phải rửa rảy lôi thôi. Nhận được 55 quan, sẽ sin gởi thuốc, không mất cước.

LECZINSKI et Cie
67, rue de la Victoire - PARIS
hay các hàng bào chế tốt
Sách biếu, không mất cước

TÔN 5$ NHIỀU KHI LỢI VÔ BẠC MUÔN

Mỗi lần hỏi luật chỉ tốn 5 $
(Giá riêng từ đây đến cuối Avril)

NỢ NẦN
VƯỚN ĐẤT
TƯƠNG PHẦN
THƯA KIỆN v. v...

XIN ĐỌ NƠI :
Nhà pháp-luật cố-vấn chuyên môn

PHẠN-VĂN-THIẾT

LUẬT-KHOA CỬ-NHƠN
45 rue A. Garnier - Saigon
(Làm đơn từ có giá trị riêng biệt trương hợp)

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt ?
Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ :

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI :

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC-PHÒNG

RUE DES MARINS, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông **PHẠN-HỮU-HẠNH** nhứt hạng Bào-chế-sư, tiếp rước qui vị một cả hồi mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sự mười phần lại không tính tiền cước-phí.

Đêm hát đặc-biệt tại Modern-Cinéma

Tối thứ Bảy 21 Mars 1936

ĐÚNG 8 GIỜ RƯỠI

Các tay kịch-sĩ cầu ganh

ĐẠI PHƯỚC-CƯƠNG

Năm Phi, Bảy Hiền, Ba Vân, Ngọc-Sương, Năm Châu, Bảy Nhiều, Năm Định, Tư-Anh, Tư Hiệt, Ba Liêng văn vân..... và một đoàn vũ nữ sẽ trổ tài hay trong tuồng :

-:- *SÍ-VÂN CÔNG-CHÚA* -:-

Cảnh đồn lại hoàn-toàn, ý phục tranh cảnh cực kỳ xinh đẹp.

Hát giúp cho

LONG-XUYÊN TƯƠNG-TẾ HỘI

Có bán giấy trước, kể từ ngày nay tại nhà số 159 Boulevard de la Somme.

TẠI MODERN-CINÉMA :

Giờ hát bảy : Sớm mai từ 9 đến 12 giờ. — Chiều từ 3 giờ đến kéo mãn hát.

Hội chợ súc-vật Châu-Đốc

Hội chợ súc-vật lần thứ nhứt tại Châu Đốc sẽ mở cửa từ 5 đến 20 Avril 1936 và có lẽ sẽ kéo dài đến đầu tháng Mai.

Hội chợ nầy Chánh phủ Nam-kỳ và Cao-Miên lập ra rất có ích lợi cho toàn cả người mua bán súc-vật 2 xứ.

Người Nam-kỳ mua khỏi phải cần giấy kê trung-gian thông thạo mua giùm.

Xưa nay nếu không có người trung gian mà người là nào bạo gan dám dích thân vào sắc đi tìm kiếm súc-vật mua liều thì thường khi phải bị lỗi thôi nhiều nỗi. Nếu khỏi bị mất lừa hay là bị ăn cướp giựt hết tiền bạc thì chưng mua đặng súc-vật đặc về đường cùng bị điềm bắt mất.

Mỗi khi mua đặng súc-vật — nếu mua đúng phép — thì phải chờ đợi giấy tờ phép tức lòng giong trở nhà, đầu cho mua rẻ cũng ra mắc.

Lúc nào có lẽ nhơn nhơn đặng lãi bất lương; các nơi đến mua ở đâu thì súc vật nơi đó thường hay bị mất trộm, vì kẻ gian tế dùng dịp đó mà thông đồng với chủ phần lại xử đặng đuổi súc-vật đem đi bán rẻ.

Hàng tài nên đây cũng có đủ giấy tờ nhơn lý vậy. Bài chỉ không bao nhiêu chủ phần và lái cũng có. Bài chỉ nầy không lâu là vì họ chia tôn bao một ít đặng để dùng hoài. Họ làm ký giấy mua bán không, xin làng thị nhận đặng đóng bách-phần vô bộ không. Họ đánh chậu đồng thuế không cho có ai hỏi chỉ không đặng không khi chẩu lưu súc-vật lậu. Hay là sở trâu bò chết mà họ không khai bộ bộ để bài chỉ lại đúng hoài, hoặc mua con khác thế vào, hoặc để đúng cách khác...

Khi nào súc-vật lậu châu lưu đến đầu lính lăng có trả xét giấy tờ thì họ trương bài chỉ không đó ra xưng rằng trâu bò của họ ở tỉnh X đem đi làm ruộng tại tỉnh Y. Khi thì họ trình tờ giấy cho mượn trâu bò của tên A cho tên B mượn đem đi làm ruộng, tờ giấy đó cũng có làng vi-bằng chứng nhận đàng hoàng.

Như vậy thì người nuôi súc-vật gia công cần cuội nuôi nấng đặng bao nhiêu con vật thì rốt cuộc phần nhiều đều vô tay kẻ trộm. Mấy con còn sót lại chủ nó ít khi gặp mối bán cho đặng giá.

Nên chi Chánh phủ mới lập ra cuộc nầy để trừ bớt các mối hại nói trên và làm cho sự thương mua bán của nhơn dân hai xứ tiện nên tăng tiến và dễ dàng.

Cách mua bán nơi chợ súc-vật Châudốc sẽ rất dễ cũng như mua bán các mối đồ thường khác ở giữa chợ, trừ ra ủa gian ; vì vậy nên mới gọi là « chợ súc-vật ».

Các chủ súc-vật ở Nam-kỳ và nhứt là Cao-Miên nuôi bán súc-vật mình nên đến đó đặng bán, sẽ có nhiều người mua đặng giá cả khỏi bị đều cả trở ngại và không tốn hao chi cả ; thuốc chích phòng bịnh và đỡ ăn của súc vật Nhà-nước chịu.

Các nhà nông Nam-kỳ nên dùng dịp nầy đến đó dựa mua súc-vật tốt đã không bịnh hoạn mà lại khỏi tốn tiền hao hồng cho người trung gian.

Các nhà buôn nên đến đó mua đem về bán lại lấy lời.

Nhà-nước hết lòng lo và bảo trợ cho hội chợ nầy sẽ được kết quả mỉ mãn.

Như vậy thì người mua bán súc-vật 2 xứ Nam-kỳ, Cao-miên chẳng nên bỏ qua dịp nầy rất uổng.

Muốn hỏi thêm điều chi về việc hội chợ và cần dùng mua bán nhiều súc vật xin hỏi sở Thủy Châu-đốc hay là sở Thủy chánh Nam kỳ tại Saigon đường Richaud số 29.

THÔNG CÁO CHÁNH-PHỦ.

TIN VẮN

Nghe tin đồn rằng một ông hoàng Tru ký muốn kiếm một người ban trăm năm cho đủ tư cách.

Vậy nên các cụ ở Bồ-đề thích chọn một vị tiểu-thư trong Nam-kỳ có nhan sắc mặn mà, có bổ lục lớn.

∴

Nghe đâu, cô X. ở Bentre được hân hạnh gồm 2 điều kiện ấy nên được chấm đậu.

Cô lễ trong cuộc thi nầy, thiếu cái nhà thờ phiệt trám anh đi ngâm mà thất vọng.

∴

Elixir Jouvence chan's. — Chuyên-trị những chứng bịnh sự châu-lưu huyết mạch.

∴

Vin chan's. — Rượu-thuốc đại bổ-dưỡng thân-thể con người rất hiệu-nghiệm.

∴

Onguent chan's. — Thuốc-dán chuyên-trị các thứ bịnh ghẻ ngoài da.

∴

Solution n° 91.276. — Tuốc thos, rửa, xức ghẻ ngoài da rất công-hiệu.

∴

Thuốc bườn « Asririne Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, long ốc sổ mũi và đau nhức răng.

∴

Ông Châu-thành Madrid (I-phanho) có một vị Đốc-tơ tìm ra một phương chuyên trị bịnh với sách vở.

Ông đem thí nghiệm thấy kết quả như ý. Ông lựa sách hay tiểu thuyết nào mà ông định là hay với cần bịnh rồi ông đem bảo bịnh nhơn đọc trong mấy giờ. Sau khi đọc rồi, bịnh nhơn thấy trong mình khỏe khoắn, bịnh được thuyên giảm.

∴

Cách chữa bịnh nầy được hiệu nghiệm là nhờ sức mạnh của sự tư tưởng của mình.

Người ta có thuật rằng một nhà văn sĩ Pháp P. Charles đi du lịch đến một xứ ở gần xích đạo, nóng nực đổ mồ hôi bột mà ông chỉ chở chăm chỉ đọc bài « passage de la Bérésina » của đại thi sĩ Victor Hugo mà ông thấy trong mình nhẹ nhàn, lạnh muốn rung.

∴

Nhà thuốc tây Pháp-Á-dược-phòng (*Pharmacie Franco-Asiatique*) ở đường Tuồi-hình, Chợlớn của ông Phạm-hữu-Hạnh Ông giàu lòng nhơn-từ lắm biết thương kẻ nghèo đau ốm. Ai ai cũng nên tới đó hỏi thuốc mua !

∴

Sau khi làm lụng vất vả trí thức hay là thân thể cả ngày mệt nhọc thì thấy nhức đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh mình lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône.

Thở-phạm ám-sát cô đầm Aubin đã sa vào vòng pháp-luật. Nó đã thú nhận tội của nó rồi, thế vong hồn của người bạc-phước kia được hả dạ nơi chốn tuyền-đài.

∴

Đầu nhị-thiên là một thứ dầu trị đủ bà chứng của nhà thuốc nhị-thiên-đường, danh tiếng lẫy lừng ai ai cũng-sẽ-đều có thí nghiệm rồi, và cũng đều công nhận cho dầu ấy là hay nhứt hơn các thứ dầu khác rất nhiều.

Vậy thì anh em chị em còn đi tìm thứ dầu nào khác mà làm chi cho nhọc.

∴

Nhà thuốc Nhị-thiên-Đường lại mới chế ra một thứ Phật-linh dầu, kêu là dầu cù là, lại càng hay và trị hơn nữa ; đi đường bỏ theo trong mình gọn ấm, vì cái hộp nhỏ mà đẹp lắm.

∴

Lúc sau nầy, tuy là kinh-tế vẫn còn kinh-tế, chớ đi xe hơi các hãng bán ra càng ngày càng thêm.

Xe đông lẽ tất nhiên số tài nan thêm nhiều. Vậy nên mấy cop đường trong Châuthành, chỗ thì mở rộng ra, chỗ thì đặc sensunique.

∴

Địa phương lại lập ra lẽ luật đi đường cho hạp thời, qua ngã tư ngã ba, bớp mỏ tiếng kêu, chậy chậm. Thế mà nhiều người cầm tay bánh thầy đường rộng rãi cứ việc tống ga qua vụt vụt. Vậy sở cảnh-sát nên phạt và cho nâng cho gẫy gáy mới trừ đặng cái nạn chạy mau nầy.

∴

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

Khoa-Học Phổ-Thông

Số 38 ra ngày 16 Mars 1936

CÓ NHỮNG BÀI :

Lời nhân nhủ cùng các bạn cựu du học-sanh đồng chí — *Lâm ý Vàng*
Muốn chen vai thích cảnh cùng Âu-Mỹ — *Phạm-hoàng-Châu*
Cách xét bịnh tiềm-la — *Docteur Trần-tấn-Phát*
Hút thuốc có hại đến sức khoẻ ta chăng ? *Phép nuôi con — Docteur Nguyễn-Hải*
Cách giữ gìn sữa bò tươi — *Trung Phan-ha Trat*
Phép nuôi gà — *Thầy Trương-tấn-Ngọc*
Nói về phân chuồng — *Kỹ-sư Trần-thác-Ký*
Sát trùng thảo — *Bác-vật Phan-khắc-Sửu*
Diệp lục chất — *Bội-Lan.*
Chuyện vui — Chuyện vật — Tin tức — Vấn đáp
Tiểu-thuyết : Ác thiếu-niên

TÒA BÁO :
44, Bd Paul Bert, Saigon

XỔ NGÀY 11 JUILLET 1936

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

PHẦN THỨ HAI

Chánh-phủ đã phát hành giấy số Đông-Pháp kỳ thứ nhứt phần thứ hai rồi

Lần này sẽ xổ ngày 11 Juillet 1936

BẢN KÊ CÁC SỐ TRÚNG

1 số trúng	100.000 $
1 số trúng	40.000
1 số trúng	20.000
8 số trúng	2.000
16 số trúng	1.000
80 số trúng	400
800 số trúng	80
800 số trúng	40
8.000 số trúng	20

Những số được trúng kỳ xổ 11 Juillet 1936 mà không ai lãnh, nếu quá 11 Janvier 1937 thì vé phần Chánh-phủ hưởng.

Một cuộc may ít có

Có tiệm hoa hình muốn bán các thứ nước thuốc dùng trong nghề hoa hình, giá thật rẻ. Ai muốn mua thì xin mời đến xem hay là viết thơ thương nghị do nơi Bổn-báo.